Ogólnokrajowy tygodnik SZ "Związek Polaków na Białorusi"

GŁOS znad Niemna

12 kwietnia 2002r. Nr 15 (516) Index 63863 Rok założenia 1989

Rozważ, jak trudno jest zmienić siebie, a zrozumiesz, jak znikome masz szanse zmienić innych.

Voltaire

JUBILEUSZ PIERWSZEJ SZKOŁY

Uroczystości w Społecznej Szkole Polskiej w Baranowiczach

Swoje piętnaste urodziny Społeczna Szkoła Polska w Baranowiczach obchodziła 6 kwietnia br. w wielkim gronie uczniów, nauczycieli, przyjaciół i gości. Uroczystości rozpoczęły się mszą św. w kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego. Ogromny trud nauczycieli oraz artystyczność i muzykalność dzieci zaowocowały półtoragodzinnym koncertem w Domu Polskim.

ciąg dalszy na str. 4

Chór "Dlaczego"

© T. ZALESKA

APEL

Odnowione polskie groby

Dnia 7 kwietnia br. kilkuset mieszkańców miasteczka Miory na północy Białorusi wzięło udział w odsłonięciu odnowionej kwatery żołnierzy polskich poległych w wojnie 1920r.

Przed wojną w leżących na samej granicy polsko-łotewskiej Miorach znajdowało się ok. 60 grobów żołnierskich. Za czasów ZSRR zostały zdewastowane. Dzięki współpracy lokalnych władz, Związku Polaków na Białorusi, polskich dyplomatów oraz finansowemu wsparciu Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa udało się zrekonstruować dziesięć z nich.

Uroczystość rozpoczęła się mszą św. w miejscowym kościele Wniebowzięcia NMP celebrowana przez bpa Władysława Blina, który poświęcił również odnowioną kwaterę. Odsłonięto też pamiątkową tablicę z napisem w języku polskim i białoruskim: *„Tu spoczywa kilkudziesięciu żołnierzy Wojska Polskiego poległych w 1920 roku. Cześć ich pamięci. Rodacy".*

Cezary GOLIŃSKI
„Gazeta Wyborcza"

W numerze:

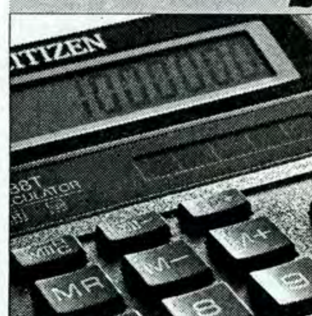

FOTO W Głosie

© I. TODRYK

Dnia 8 kwietnia br. w siedzibie Związku Polaków w Grodnie odbyło się spotkanie delegacji województwa Podlaskiego na czele z wojewodą Markiem Strzalińskim oraz towarzyszącymi jej po. Konsula Generalnego RP w Grodnie Renisławem Walterem z przedstawicielami Grodzieńskiego Komitetu Wykonawczego na czele z przewodniczącym Władimirem Sawczenką. Podczas spotkania Wojewoda Podlaski zaznaczył, że należy poprawiać współpracę Białorusi z Polską, że problemy Polaków na Białorusi są ważne i dostrzegane w Polsce, i ogólnie rzecz biorąc po stosunku do mniejszości narodowej poznaje się standard cywilizacyjny; Białorusini w Polsce mają problemy, lecz nie są dyskryminowani. Przedstawiciele towarzystw i klubów Związku Polaków zapoznali gości z osiągnięciami swoich jednostek oraz kierunkami działalności.

Inf. wł.

WYRÓŻNIENIA

STATUETKI ROZDANE

W Warszawie wręczono Statuetki Polonijne. Dwie złote przyznano: Polskiemu Instytutowi Naukowemu w Nowym Jorku oraz Polskiemu Komitetowi Olimpijskiemu. Srebrną — Związkowi Podhalan w Ameryce Północnej. Dwie brązowe: Fundacji im. Władysława Reymonta w Toronto i Związkowi Polaków na Łotwie.

Za wybitne osiągnięcia na polu działalności polonijnej przyznano też pięć złotych pucharów: Feliksowi Żubrowi z Wenezueli, Marii Filinie z Gruzji, Janowi Mincewiczowi z Litwy, Alinie Juszkiewicz z Australii i Krzysztofowi Świderkowi z Ukrainy.

Wręczono również pięć listów gratulacyjnych: Stowarzyszeniu „Orzeł Biały" w Hiszpanii, Krzysztofowi Kuczarbie z USA, ks. Grzegorzowi z Ługańska, Stowarzyszeniu Polaków i ich Przyjaciół ze Słowacji oraz Polskiemu Klubowi z Bergen w Norwegii. Specjalną nagrodą marszałka Senatu RP wyróżniono ponadto Alinę Jaroszewicz z Brześcia na Białorusi.

LW

ISSN 1683-3233

LIDA

Urok tradycji

Dzień Kultury Polskiej w Lidzie

Dnia 7 kwietnia br. sala koncertowa Domu Polskiego w Lidzie po raz kolejny była wypełniona po brzegi. W ramach tradycyjnych Dni Kultury Polskiej trwało tu święto pieśni, tańca, poezji i teatru, łącząc przedstawicieli różnych pokoleń.

W holu Domu Polskiego gości witał zespół seniorów „Sybirak", ponadto uczeń drugiej klasy Romek Gotówko zauroczył obecnych recytacją wierszy. Dzień Kultury Polskiej w Lidzie zaszczycili swą obecnością m.in.: Ambasador RP w Mińsku Mariusz Maszkiewicz, po. Konsula Generalnego RP w Grodnie Renisław Walter wraz z małżonką, delegacja ZPB na czele z prezesem Tadeuszem Kruczkowskim, kierownik Rejonowego Kuratorium Oświaty w Lidzie Tadeusz Łopko oraz metodyk języka polskiego Rejonowego Kuratorium Oświaty Alina Chryniewicz. Goście i uczestnicy mogli podziwiać wystawy robótek ręcznych Z. Rudnickiej i W. Matoszynej, książek Iwony Kołduszko, rzeźby w drewnie W. Popko oraz wystawę fotograficzną pt. „Kościoły ziemi lidzkiej" I. Pieszechonowa.

Zespół "Kresowe Zabawy"

©H. EJSMONT

ciąg dalszy na str. 5

Informacja

Stowarzyszenie Żołnierzy Armii Krajowej przy ZPB zaprasza członków (z Grodna oraz rejonu grodzieńskiego) **na zebranie sprawozdawczo — wyborcze**, które odbędzie się **dnia 14 kwietnia br. o godz. 11.00** w siedzibie ZPB przy ul. Dzierżyńskiego 32

Druhny i Druhowie!

Zarząd Główny RSZ „Harcerstwo" zaprasza wszystkie jednostki harcerskie na Białorusi do uczestnictwa **w Festiwalach Piosenki Harcerskiej i Zuchowej**, które odbędą się w Polskiej Szkole w Grodnie w dniach:

Festiwal Piosenki Harcerskiej — 14 kwietnia br.
Festiwal Piosenki Zuchowej — 21 kwietnia br.

Rejestracja drużyn i zespołów rozpocznie się godz. 9.00.
Informację można uzyskać pod nr.
tel. (0152) 993-529 — phm Emma Łazarenkowa
8-212-316-52 — phm Antoni Chomczukow

Czuwaj!!

Hołd młodych

ofiarom Holocaustu

Młodzież żydowska i polska wzięła udział w XI Marszu Żywych na terenie KL Auschwitz. Ponad dwa tysiące młodych Żydów przyjechało do Polski, by uczcić Dzień Pamięci o Holocauscie.

We wtorek odbyły się uroczystości na terenie byłego niemieckiego obozu koncentracyjnego KL Auschwitz. Młodzi ludzie wyruszyli spod bramy z napisem „Arbeit macht frei" w kierunku obozu w Birkenau. W trzykilometrowej drodze młodzieży towarzyszyli ministrowie edukacji: Izraela — Limor Liwnat i Polski — Krystyna Łybacka. Uroczystości zakończono odmówieniem kadiszu — żydowskiej modlitwy za zmarłych przy Pomniku Ofiar Obozu.

W tym roku Marsz odbył się po raz 11. Organizuje go Ministerstwo Oświaty Izraela we współpracy z organizacją „March of the Living". Uczestniczy w nich młodzież żydowska ze wszystkich stron świata.

Minister edukacji Izraela Limor Liwnat, w swoim wystąpieniu do młodzieży, apelowała, aby byli czujni, walczyli po stronie dobra i bronili go, aby umieli odróżniać dobro od zła, prawdę od kłamstwa i światło od ciemności. Minister dodała, że naród żydowski jest dziś wystarczająco silny, aby się *„bronić i atakować wrogów"*, a młodzież jest jego *„przyszłością i nadzieją"*. Krystyna Łybacka powiedziała, że do *„wszystkich młodych ludzi należy obowiązek myślenia o przyszłości, tworzenia wokół siebie lepszego jutra bez wojen i zagrożeń". „Budujmy ten nasz wspólny świat razem, bo mimo różnic jesteśmy do siebie podobni"* — apelowała minister.

Uczestnicy uroczystości zostawili w Birkenau dziesiątki tabliczek w kształcie macew z nazwiskami członków ich rodzin, którzy stali się ofiarami Holocaustu. Wbijali je obok rampy, gdzie docierały transporty z ludźmi przywiezionymi do obozu zagłady, a także przy ruinach krematorium. Największy dotychczas Marsz — z udziałem ponad 6 tysięcy Żydów — odbył się w 1998 roku. Poprowadzili go premierzy: Polski — Jerzy Buzek i Izraela — Benjamin Netanjahu. W roku 2000 uczestnikami Marszu Żywych byli prezydenci: Izraela — Ezer Weizman oraz Polski — Aleksander Kwaśniewski.

W poniedziałek kilkuset młodych Żydów modliło się przy Pomniku Bohaterów Getta w Warszawie. W Krakowie w tym samym dniu wieczorem odbyło się spotkanie młodzieży żydowskiej przy Starej Synagodze na krakowskim Kazimierzu.

W modlitwie przy warszawskim pomniku uczestniczyli: Ambasador Izraela w Polsce Szewach Weiss oraz Minister Edukacji Izraela Limor Liwnat. Awiwa Blum, malarka, córka jednego z przywódców powstania w Getcie powiedziała, że rozpowszechniany w wielu krajach obraz Polaka-antysemity jest zupełnie nieuzasadniony. Dodała, że młodzi Żydzi, którzy przyjeżdżają na Marsz Żywych, właściwie nie znają Polaków i w żaden sposób nie kojarzą ich ze zbrodniami hitlerowskimi.

TVP PL, HE

W interesie obu narodów

Stosunki polsko-ukraińskie po II wojnie światowej

ciąg dalszy z nr. 14

Przełom i ocieplenie wzajemnych stosunków nastąpił w połowie lat pięćdziesiątych...

- Emigracja zdawała sobie sprawę, że destalinizacja poważnie złagodziła w całym bloku Wschodnim stosunek społeczeństwa do reżimu komunistycznego. Zaczęto się więc zastanawiać nad nowymi metodami wyzwolenia swego narodu spod totalitaryzmu komunistycznego. Zdrowy rozsądek nakazywał liczyć na powolną i długoterminową korozję systemu komunistycznego i dominacji sowieckiej oraz na zjednoczenie wysiłków wszystkich narodów w Europie Środkowo-Wschodniej na rzecz jej osłabienia.

Na łamach polskich pism emigracyjnych zaczęto głosić potrzebę zbliżenia i pojednania polsko-ukraińskiego oraz zupełnego przewartościowania dotychczasowego podejścia do kwestii ukraińskiej. Mocno zaczęto też akcentować sprawy polityczne. Uważano nawet, że w polskim interesie powinna być rezygnacja z roszczeń terytorialnych. Wśród polskiej emigracji zaczęły też padać krytyczne głosy wobec przedwojennej polityki narodowościowej — w tym i do Ukraińców. Trudno tez przecenić rolę ś p. red. Jerzego Giedrojcia i otoczenia paryskiej „Kultury" w polsko-ukraińskim zbliżeniu.

Podobnie zresztą zaczęło się również dziać i po ukraińskiej stronie. Na ukraińskich emigrantach spore wrażenie zrobił polski październik. Polska — jak stwierdził prof. Jarosław Pełeńskij, ukraiński emigrant — była pierwszym krajem w bloku, w którym coś drgnęło.

W emigracyjnych kręgach zbliżenie polsko-ukraińskie następowało powoli, nie bez oporów, ostrych ocen i oskarżeń. W Paryżu i Monachium powstały pierwsze polsko-ukraińskie kluby. Na pierwszy plan wysunęła się wówczas sprawa pojednania sąsiednich narodów w walce z komunizmem i zniewoleniem.

Nowa emigracyjna wizja wzajemnych stosunków wyprzedzała zdecydowanie rzeczywistość...

- Niesamowicie trafny okazał się jednak emigracyjny postulat, iż tylko istnienie niepodległej Polski i niepodległej Ukrainy jest warunkiem i gwarantem wzajemnych dobrosąsiedzkich stosunków. Za czasów sowieckich ani jednak Polska, ani Ukraina nie występowała jako samodzielny podmiot we wzajemnych stosunkach. Oficjalnie nad wszystkim górowała *„drużba polsko-radziecka"* i w takich kontrolowanych, odpowiednio dawkowanych ramach, odbywały się relacje pomiędzy sąsiadującymi ze sobą narodami. W praktyce wyglądało to tak, że z Kijowa do Warszawy jeździło się przez Moskwę. Wymownym symbolem sterowanej przez KC KPZR *„drużby"* były tzw. *„Dni kultury"* czy *„Pociągi przyjaźni"*, gdzie wszystko było z góry narzucone i sztucznie zaplanowane z ideologiczną domieszką.

Sieć Towarzystw Przyjaźni Polsko-Radzieckiej po obu stronach granicy państwowej, której przekraczanie odbywało się wyłącznie na podstawie paszportu oraz odpowiedniego zaproszenia, również podlegała domenie partii komunistycznej i służyła tzw. *„internacjonalistycznemu wychowaniu"*.

Była też ideologia wzajemnej odpowiedzialności za losy socjalistycznych sąsiadów...

-Istniała przecież doktryna Breżniewa, w myśl której losy socjalizmu w każdym państwie socjalistycznym były sprawą wszystkich krajów obozu wschodniego. Obowiązująca doktryna nakazywała ingerować w wewnętrzne sprawy formalnie przecież suwerennych państw. Dobrą tego ilustracją była interwencja wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji i stłumienie praskiej wiosny.

Nie wszystkim to jednak do końca się podobało?

- Robotnicze protesty, a później pojawienie się Solidarności w Polsce spowodowały jej izolację w kontaktach z ZSRR. Dla użytku wewnętrznego, także i na Ukrainie, wydano propagandowe *„objaśnienie"* wydarzeń w sąsiedniej Polsce. Miały one wyglądać jako *„zamach na socjalizm"* i na *„braterski sojusz polsko-radziecki"*. Próby polskiej *„pełzającej kontrrewolucji"* miały oderwać Polskę od bloku socjalistycznego.

Na Ukrainie tylko nieliczna inteligencja wiedziała o co tak naprawdę chodzi. Ona tylko też zachwycała się buntem przeciwko totalitarnemu reżimowi. Wiadomo też, że w kręgach ukraińskich dysydentów wydarzenia lat osiemdziesiątych w Polsce znalazły silny oddźwięk.

Ostatnie dziesięciolecie to w naszych wzajemnych stosunkach okres strategicznego partnerstwa...

- Demokratyczne zmiany w Polsce oraz rozpad ZSRR i wreszcie powstanie niepodległej Ukrainy stworzyły dla rozwoju naszych wzajemnych stosunków wyjątkową sytuację. Mogły one bowiem, pierwszy raz od kilku wieków, przybrać charakter stosunków międzypaństwowych.

Fakt uznania przez Polskę, jako pierwszy kraj na świecie, niepodległej Ukrainy przyjęto nad Dnieprem z wielką satysfakcją. Po przyjęciu „Aktu niezależności Ukrainy" w grudniu 1991 roku Sejm RP wyraził przekonanie, że w ten sposób otwiera się *„nowa epoka w historii stosunków polsko-ukraińskich. Powstanie zaś niepodległego państwa ukraińskiego jest ważnym wydarzeniem nie tylko dla samej Ukrainy, ale także dla Europy i całego świata."* Prawie w tym samym czasie Zbigniew Brzeziński uznał fakt ukraińskiej niepodległości za jedno z największych wydarzeń naszego kontynentu mijającego wieku. Brzeziński powiedział też, że *"utrwalenie niepodległości Ukrainy ma takie samo znaczenie dla Polski jak jej wejście do NATO i zupełnie eliminuje zagrożenie ze Wschodu"*.

Nasze oba państwa szybko też rozpoczęły nawiązywanie kontaktów i współpracy na zasadzie równouprawnienia...

- Stosunki polsko-ukraińskie, już od samego początku, oparły się o solidną bazę prawną. Wyrazem tego było m. in. podpisanie *"Deklaracji o zasadach i podstawowych kierunkach rozwoju stosunków polsko-ukraińskich"* w roku 1990, "Umowy o handlu i współpracy" w 1991r. i wreszcie bardzo ważnego "Traktatu o dobrym sąsiedztwie, przyjaznych stosunkach i współpracy" w roku 1992.

Preambuła tego traktatu z roku 1992 mówiła wyraźnie o nienaruszalności granicy międzypaństwowej i braku do siebie roszczeń terytorialnych; kształtowaniu wzajemnych stosunków w duchu przyjaźni, współpracy i wzajemnego szacunku zgodnie z prawem międzynarodowym; zobowiązań obu stron do rozwijania wzajemnej współpracy handlowej, transportowej i ekologicznej oraz o przyznaniu mniejszościom: polskiej na Ukrainie i ukraińskiej w Polsce praw do zachowania, wyrażania i rozwijania swej tożsamości narodowej przy równoczesnej lojalności wobec zamieszkania.

Podpisane deklaracje i traktaty stworzyły podstawy nowych przyjacielskich stosunków pomiędzy obu naszymi narodami...

- Od roku 1993 stosunki polsko-ukraińskie były ukierunkowane na rozwiązywanie konkretnych problemów utrudniających współpracę gospodarczą, kulturalną i wojskową. Wszystkim tym celom służyły wizyty najwyższych urzędników państwowych i zawierane przy tej okazji szczegółowe porozumienia — m.in. o unikaniu wzajemnego opodatkowania, przejściach granicznych, współpracy międzyregionalnej, ochronie grobów i miejsc pamięci ofiar wojny i represji.

Swoistym podsumowaniem tych wszystkich porozumień było niewątpliwie podpisanie w roku 1997 przez obu naszych prezydentów: Aleksandra Kwaśniewskiego i Leonida Kuczmę wzajemnej deklaracji o pojednaniu. Zadeklarowana w nim została wola władz państwowych w przezwyciężaniu spuścizny lat konfliktów i rywalizacji oraz wzajemnych krzywd i wojen.

Zbliżenie polsko-ukraińskie nie opiera się jednak jeszcze na mocnych fundamentach gospodarczych. Ubiegłoroczny obrót handlowy wyniósł pomiędzy naszymi państwami zaledwie 730.4 mln USD.

Dobre stosunki polsko-ukraińskie wpływają także na sytuację w Europie Środkowo-Wschodniej...

- Przez nasze kraje przechodzą przecież strategiczne szlaki Wschód-Zachód i Północ-Południe. Polska i Ukraina posiadają ponadto znaczące w Europie zasoby terytorialno-demograficzne. Współpracując razem muszą być zawsze poważnie brane pod uwagę przez inne państwa naszego kontynentu.

Polska wspierała Ukrainę w jej staraniach o przyjęcie do Rady Europy. Mocno zabiegała też o włączenie jej do składu Inicjatywy Środkowoeuropejskiej, była też inicjatorem otwarcia Trójkąta Wajmarskiego na Ukrainę. Ukraina natomiast ze zrozumieniem i bez oporów przyjęła wejście Polski do NATO.

Istotne też znaczenie w naszych wzajemnych stosunkach zajmują zagadnienia bezpieczeństwa i współpracy wojskowej. Wiele uwagi poświęca im Komitet Konsultacyjny Prezydentów RP i Ukrainy. Praktycznie też, od roku 1990, jesteśmy świadkami różnorodnej współpracy wojskowej na poziomie okręgów wojskowych, rodzajów sił zbrojnych, uczelni wojskowych oraz przeprowadzaniu wspólnych ćwiczeń wojskowych.

Wielkie uznanie należy się polsko-ukraińskiemu batalionowi piechoty zmechanizowanej liczącemu ponad tysiąc żołnierzy za misję pokojową pełnioną na Bałkanach z ramienia ONZ.

Trwałość strategicznego partnerstwa Polski i Ukrainy przechodzi obecnie próbę pod wpływem efektu zróżnicowanego tempa procesów transformacyjnych. Polska gospodarka, jak i instytucje społeczno-polityczne, rozwijają się o wiele szybciej i skuteczniej od analogicznych procesów na Ukrainie, gdzie niestety od lat trwa kryzys ekonomiczny. Błędy popełnione przy realizacji reform, choć tak naprawdę wcale ich u nas nie zaczynano, odbijają się negatywnie na sytuacji wewnątrzpolitycznej państwa ukraińskiego oraz jego stosunków z sąsiadem. Niedawny kryzys wewnętrzny, który przeżyła Ukraina z powodu skandalu wokół śmierci red. Georgia Gongadze oraz podsłuchu mjr Melniczenki w gabinecie prezydenta L. Kuczmy, czy wreszcie odejście premiera Wiktora Juszczenki poważnie zachwiały sytuacją w państwie i podważyły jego autorytet. Ponad to istnieją obawy, że Ukraina może ponownie popaść w zależność od Rosji.

Kończąc, chcę podkreślić z całą stanowczością, że sprawa pojednania polsko-ukraińskiego leży w interesie obu naszych niepodległych państw i narodów. Ta historyczna szansa nie powinna być zaprzepaszczona.

Znamiennym jest tu fakt, że w kwietniu br. opozycja ukraińska, jak i prezydent Leonid Kuczma, przyjechała do Polski, jako swego strategicznego partnera, szukając oparcia i arbitralnej postawy wśród polskich polityków.

Ważny jest również fakt, że strona polska odniosła się do nich z wielkim zrozumieniem. Polscy politycy zaproponowali jedyną słuszną, jak to się wszystkim wydaje, radę — aby oficjalna władza ukraińska szukała konsensusu z opozycją przy "okrągłym stole", a nie w starciach ulicznych.

Leszek WĄTRÓBSKI,
Szczecin

Proces "Pahoni" odroczony

Dziennikarze bronią swoich praw

Dnia 9 kwietnia w sądzie leninowskiego rejonu Grodna miał się rozpocząć proces dziennikarzy niezależnej gazety "Pahonia" Mikoły Markiewicza i Pawła Mażejki. Dziennikarze są oskarżeni o pomówienie prezydenta Aleksandra Łukaszenki.

Jednak do rozpoczęcia procesu nie doszło. Jak powiedziała sekretarz przewodniczącego sądu rejonu leninowskiego *„nieoczekiwanie zachorował sędzia prowadzący tę sprawę"*. Dlatego rozpoczęcie procesu odroczono.

Ludzi sympatyzujących z dziennikarzami na rozprawę przyszło bardzo dużo. Nawet największa sala sądowa nie zdołała pomieścić wszystkich, którzy solidaryzują się z prześladowanymi. Ludzie, nie mając gdzie usiąść, zmuszeni byli stać. Milicja nerwowo reagowała na zainteresowanie sprawą "Pahoni", sprawdzała dokumenty. Niezadowolenie milicji wywołała również obecność kamer telewizyjnych i aparatów fotograficznych. Ekip telewizyjnych w ogóle nie wpuszczano do budynku sądu, domagając się specjalnego zezwolenia od przewodniczącego sądu. Żeby otrzymać to zezwolenie należało wejść do sądu (?!). Dziennikarzom, którym udało się przemycić na salę rozpraw aparaty fotograficzne lub dyktafony, próbowano maksymalnie utrudnić pracę, nie zważając na to, że decyzję o zakazie nagrywania na sali sądowej może podjąć tylko sędzia prowadzący sprawę. Sprawa "Pahoni" została odroczona na nieokreślony termin.

Dziennikarze "Pahoni" uważają, że odroczenie procesu jednoznacznie jest związane z rozgłosem jaki powstał w ich sprawie. *„Zobaczywszy, ile ludzi przyszło do sądu, władza po prostu się pogubiła. Oni się przestraszyli tej solidarności jaką zobaczyli. Dlatego sprawę odroczono. Teraz Aleksander Łukaszenko ma do wyboru - albo wsadzić do więzienia wszystkich niezależnych dziennikarzy, albo uznać, że na Białorusi musi działać Konstytucja"* — powiedział **Głosowi** Mikoła Markiewicz. W obronie "Pahoni" już się wypowiedzieli tak znaczące osoby jak: Adam Michnik, Tadeusz Mazowiecki i Czesław Miłosz

„To co się tu odbywa to absurd. Sprawa jest oparta wyłącznie na informacji jakie przedstawiło grodzieńskie KGB. Ale nie zostały dopełnione formalności procesowe. Na podstawie ustawodawstwa białoruskiego nie można nawet przekazać tej sprawy do sądu. Spodziewamy się całkowitego uniewinnienia" — powiedział **Głosowi** Sergiusz Curko, adwokat dziennikarzy.

Sprawa "Pahoni" wywołała spore zainteresowanie również wśród partii politycznych i organizacji pozarządowych, których aktywiści byli zauważalni wśród zgromadzonego przed sądem tłumu. Na rozprawę licznie stawili się przedstawiciele Białoruskiego Zrzeszenia Dziennikarzy. *„My wszyscy jesteśmy bardzo zaniepokojeni sytuacją, która wynikła na Grodzieńszczyźnie. Grodno w tej chwili stało się epicentrum walki o wolność prasy. Po wyborach nadzieje na obietnice liberalizacji i demokratyzacji życia publicznego, ale teraz już wiemy, że były to puste słowa"* — powiedziała Żanna Litwina - przewodnicząca BZD.

Swoje zaniepokojenie prześladowaniami niezależnych dziennikarzy wyrazili już: kancelaria Prezydenta RP i Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP. To oczywiście nie mogło pozostawić obojętnymi grodzieńskie władze, które opinia światowa oskarża o nieprzestrzeganie wolności prasy. *„Nie trzeba rozpalać emocji, przecież czytałem gazetę "Pahonia". Czy ja nie wiem jak oni wykonywali zlecenia? Osobiście zaprosiłem Markiewicza i rozmawiałem z nim na ten temat, kiedy zaczął pisać nie to co trzeba. Nikt nie zabrania pracować, ale kiedy znosi nie w tym kierunku, to tak nie wolno. Jesteśmy przecież jedną rodziną. Nie zajmuję się dochodzeniem w tej sprawie, ale to od was dowiedziałem się, że grozi im 5 lat więzienia"* — tłumaczył się w trakcie niedawnej konferencji prasowej przewodniczący Obwodowego Komitetu Wykonawczego Władimir Sawczenko. **Andrzej ODLANICKI**

Nasz kolega Andrzej Pisalnik, członek Związku Polaków na Białorusi, absolwent Wydziału Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Warszawskiego Uniwersytetu, były współpracownik **Głosu znad Niemna**, a obecnie dziennikarz gazety "Dzień" został skazany na 10 dni więzienia za udział w pikiecie solidarności z dziennikarzami "Pahoni" Mikołą Markiewiczem i Pawłem Mażejką. W poniedziałek 15 kwietnia o godz. 11 będzie zwolniony z aresztu przy ul. Telmana. Na wolności czekają na niego żona Helena i syn Jakub.

Za udział w pikiecie solidarności zostali ukarani również: Aleksander Dworeckow, Andrzej Mialeszka, Irina Czerniawka, Andrzej Kusielczuk, Witaut Rudnik, Alesia Sidlarewicz, Alena Siniewicz, Stanisław Poczobut, Andrzej Poczobut, Alena Arciomienko, Dmitrij Jegorow i Julia Daraszkiewicz.

Komentarz

Zarząd Główny Związku Polaków na Białorusi jest zdania, że na Białorusi muszą być respektowane prawa człowieka, w tym wolność prasy. Wyrażamy swoje zaniepokojenie sytuacją, jaka wynikła wokół gazety "Pahonia". Jednocześnie chcemy podkreślić, że ZPB - jako organizacja społeczna - działając zgodnie ze swym statutem - nie zamierza angażować się w walkę polityczną.

AKTUALNOŚCI

MERCEDESY W ZAMIAN ZA POPARCIE

Białoruscy parlamentarzyści mają problemy z wyjaśnieniem skąd wzięto pieniądze na zakup 174 mercedesów klasy "C" dla kierowników terenowych organów państwowych.

"Afera mercedesowa" została wykryta przez dziennikarza niezależnej "Biełorusskoj Diełowoj Gaziety", który usłyszał fragment rozmowy o zakupie samochodów jednego deputowanych z ministrem finansów.

Jak napisała później „BDG", próba wytłumaczenia przez ministra finansów, że luksusowe samochody zostały nabyte za „zapracowane środki pozabudżetowe", niczego nie wyjaśniła. A co to znaczy - "środki pozabudżetowe" skoro w państwie brakuje 35 mln dolarów na wiosenne zasiewy, a zaległości z pensjami sięgają co najmniej miesiąca.

512 TYSIĘCY DZIECI WYMAGA LECZENIA

Ponad 40 tysięcy dzieci z terenów skażonych w wyniku awarii elektrowni atomowej w Czernobylu, wyjedzie na wypoczynek za granicę. Obecnie takiej formy odpoczynku — połączonej z leczeniem -na Białorusi wymaga 512 tysięcy dzieci.

ZWIĄZKOWA KONSTYTUCJA

Początek rozmów o związkowej konstytucji - 12 kwietnia Projekt ustawy konstytucyjnej Związku Białorusi i Rosji będzie przedmiotem obrad wspólnego posiedzenia rządów obu państw, które odbędzie się 12 kwietnia.

Białoruska strona przedstawi własną propozycję wspólnej konstytucji. Zdaniem kierownika administracji prezydenta Łukaszenki, Leonida Kozika, analizowana jest obecnie sprawa zachowania przez oba państwa własnych symboli narodowych, czyli herbu, flagi i hymnu.

Radio Racja, Charter'97

Ceny paliw 11 kwietnia 2002

A-76	AI-92	AI-95	Olej napędowy
Stacje koncernu Biełnieftiechim			
467 0,30*	571 0,35*	654 0,40*	451 0,27*
Stacje kompanii LUKOIL			
467	571	654	450

** cena jest podana w USD, * tr.sp. - transport specjalny*

Kurs walut Banku Narodowego z dnia 11.04.2002r.

USD	LIT	RUR	PLN	EURO
1727,00	436.009	55,41	419.00	1521,25

GRODNO - BIAŁYSTOK

Aktywizacja współpracy?

Dnia 8 kwietnia br. Grodzieńszczyznę odwiedziła delegacja województwa podlaskiego na czele z wojewodą Markiem Strzalińskim. Wojewoda Podlaski spotkał się z przewodniczącym Obwodowego Komitetu Wykonawczego Władimirem Sawczenką.

Tematem rozmów była współpraca gospodarcza pomiędzy obwodem grodzieńskim i województwem podlaskim , a także wzmocnienie współpracy w dziedzinie kultury i edukacji. Nie można powiedzieć, że współpracy gospodarczej pomiędzy sąsiadującymi regionami wcześniej w ogóle nie było. Polska jest drugim, co do wielkości, partnerem handlowym obwodu grodzieńskiego. Działa tu 75 przedsiębiorstw z udziałem kapitału polskiego. W 2001 roku obrót towarowy pomiędzy Podlaskiem i Grodzieńszczyzną stanowił 75001,2 tys. dolarów. Do obwodu importuje się przede wszystkim produkty mięsne, wyroby włókiennicze, samochody, karmę dla zwierząt i obuwie. Do Polski eksportuje się wyroby mleczarskie, drewno, cement murarski i części zapasowe. W ostatnim czasie eksport do Polski zmniejszył się o 7,6 proc., co stwarza dodatkowe kłopoty dla władz białoruskich. Szczególnie jest to odczuwalne dzisiaj, w warunkach ciągle pogarszającej się sytuacji gospodarczej. Dla grodzieńskich przedsiębiorstw kontrakty z polskimi przedsiębiorcami oznaczają, że w pracujących na 1/3 swych możliwości zakładach pracy nie trzeba będzie przeprowadzać zwolnień grupowych, a pracownicy zaczną otrzymywać większe wynagrodzenie. Właśnie dlatego władze obwodu, na czele z Władimirem Sawczenką, były bardzo zainteresowane, żeby wizyta wypadła jak najlepiej. W skład polskiej delegacji wchodzili: przedstawiciele biznesu Witold Kraczewski, przewodniczący Forum Gospodarczego województwa podlaskiego, Regina Sudlewska, dyrektor rolniczej i spożywczej giełdy Fasty. Dzięki temu już w czasie obrad zdołano ustalić pewien zarys współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami obydwu krajów. Na konferencji prasowej Władimir Sawczenko, nie kryjąc swego zadowolenia, powiedział, że już w najbliższym czasie będą zwiększone dostawy nawozów mineralnych produkowanych przez grodzieńskie „Azoty".

Wizyta delegacji polskiej odbywała się w przededniu rozpoczęcia procesu dziennikarzy niezależnej gazety "Pahonia". *„Nic nie wiedziałem o tym procesie. Moja obecność tu służy współpracy i nie można szukać w tym żadnego poparcia dla polityki prowadzonej przez władze białoruskie. Jeżeli zaś ta polityka okaże się na tyle istotna i obecna to będzie to dla nas problemem"* — powiedział **Głosowi** Marek Strzaliński.

Dlatego dzisiaj nikt nie może prognozować jak potoczy się regionalna współpraca pomiędzy Grodzieńszczyzną a województwem podlaskim.

Andrzej ODLANICKI

GOSPODARKA

KOLEJNA PODWYŻKA CENY WÓDKI

O 2,5 proc. wzrosła cena wódki. W tym roku jest to już czwarta podwyżka.

Obecnie za pół litra mocnego trunku trzeba zapłacić 2 300 — 2400 rubli białoruskich. Od początku 2002 roku cena wódki wzrosła o 10 proc.

CENA BRAKU KAPITALIZMU

Jeśli założyć, że od 1992 roku w Białorusi rozpoczęły się reformy zmierzające do budowy kapitalizmu, a nie odbudowy socjalizmu, koncentrując się na bezwarunkowej obronie praw własnych, to już w 1993r. zostałby zatrzymany spadek ekonomiczny, zarówno kosztem wzrostu nowych spółek, jak i restrukturyzacji państwowych przedsiębiorstw.

Według "Gazety Białoruskiej" gdyby zmiany poszły w innym kierunku, Białoruś zostałaby jedną z tych nisz towarowych, która wchłonęłaby produkty szybko rozwijających się przedsiębiorstw polskich, litewskich, rosyjskich i ukraińskich.

NOWE ZŁOŻA ROPY

W tym roku geolodzy odkryli złoża ropy naftowej w obwodzie homelskim, z których według szacunków można wydobyć 452 tys. ton tego surowca. Białoruska ropa naftowa zaspokaja ok. 20 proc. krajowego zapotrzebowania.

ROSJANIE ZAINTERESOWANI PRYWATYZACJĄ

Prezydent Aleksandr Łukaszenko przyjął przebywających z wizytą w Mińsku szefów rosyjskich koncernów "Lukoil" i "Itera" — Wagita Alekpierowa i Igora Makarowa.

Rozmowy dotyczyły prywatyzacji białoruskich przedsiębiorstw petrochemicznych. Po ich zakończeniu prezes "Lukoilu" zapowiedział, że proponowane przez stronę białoruską warunki prywatyzacji będą ocenione przez zaangażowanych przez "Lukoil" międzynarodowych konsultantów finansowych.

PROBLEMY Z GOTÓWKĄ I ENERGIĄ

Tylko 16 proc. rozliczeń za zużytą energię przeprowadza się na Mohylewszczyźnie w postaci gotówki.

Resztę opłat reguluje się poprzez transakcje barterowe. Przedsiębiorstwa rolno-spożywcze na Mohylewszczyźnie w ogóle opłacają tylko 9 proc. spożytej energii cieplnej, przedsiębiorstwa sfery budżetowej 20 proc. a gospodarki komunalnej 40 proc.

KONTROLA W MINISTERSTWIE TRANSPORTU

Urząd Kontroli Państwowej rozpoczął od 3 kwietnia sprawdzanie jak funkcjonuje Ministerstwo Transportu i Komunikacji Republiki Białoruś i podległe mu jednostki państwowe.

Według biura prasowego UKP, białoruscy transportowcy zużywają co roku ok. 80 proc. benzyny, 54 proc. ropy i 5 proc. prądu, z ogólnej konsumpcji w republice. Czyli są to ogromne środki. Na ile zużywane są one oszczędnie — odpowiedź na to pytanie powinna udzielić trwająca kontrola.

Radio Racja

MOHYLEW

W dniach 25-28 lutego 2002r. w kinie „Ojczyzna" odbył się V Festiwal Kina Polskiego. Festiwal został przygotowany przez Instytut Polski w Mińsku, Dom Polski w Mohylewie i wydział do spraw kinematografii „Spojrzenie". Widzowie obejrzeli następujące filmy: „Odwiedź mnie we śnie" (w rolach głównych Danuta Stenka i Zbigniew Zamachowski), „Pierwszy milion" (reż. Waldemar Dziki), „U pana Boga za piecem" (siedem nagród na XXIII Festiwalu Polskich Filmów w Gdyni), „Prowokator" (w rolach głównych Bogusław Linda i Krzysztof Pieczyński).

Podobnie jak w ubiegłym roku mieszkańcom Mohylewa zostały zaproponowane pytania do konkursu „Czy znasz kino polskie?". Wielkie trudności sprawiły pytania dotyczące ostatniego dziesięciolecia. Jest to związane z tym, że na ekrany kin i telewizorów nie tak często trafiają dobre filmy polskie.

Z listów przysłanych na konkurs chcę zwrócić uwagę na odpowiedzi Ludmiły Barkowskiej, Gulnary Zaitowej, Swietłany Kramicz, Tatiany Wierbickiej, Pawła Wasiucionka, Ludmiły Maksimienko.

Zwycięzcami konkursu zostali: Gulnara Zaitowa (uczennica XI klasy Wojewódzkiego Liceum nr 2), Paweł Wasiucionek (pracownik Wydziału Finansowego Mohylewskiego Wojewódzkiego Komitetu Wykonawczego) i Tatiana Wierbicka (uczennica XI klasy Szkoły Średniej nr 11 w Mohylewie). Sergiusz MARSZAŁKOWSKI

Z wizytą w Mohylewie

Nauczanie języka polskiego jest kluczem do przetrwania polskiej mniejszości narodowej

Dnia 20 marca w Mohylewie dyrektor Domu Polskiego Jerzy Żurawowicz i pracujący tu nauczyciele powitali gości z CODN-u zespołu ds. Polonii w Warszawie-kierownika Krystynę Staroń, Beatę Pietrzykmetodyka, Radcę Ambasady RP w Mińsku Andrzeja Buczaka.

Na zajęciach w Przedszkolu nr 34 w Mohylewie

Program przebywania gości przewidywał zapoznanie się z całokształtem dorobku kulturalnego Domu Polskiego i obejrzenie zajęć języka polskiego w miejscowych instytucjach oświatowo-wychowaw-czych: Przedszkolach nr 34; 81, w Szkole Średniej nr 2 oraz w Domu Polskim w Mohylewie.

Nauczanie języka polskiego w Mohylewie jest kluczem do przetrwania polskiej mniejszości narodowej. Wraz z upływem czasu obecność elementu polskiego jest tu coraz bardziej widoczna, wiąże się z tym powstanie problemów natury ekonomicznej i edukacyjnej, które na bieżąco są rozwiązywane w porozumieniu z CODN-em w Warszawie, Ambasadą RP w Mińsku.

Ważnym środkiem edukacji narodowej jest tu kościół, zarówno jako wspólnota ludzi, jak i miejsce kultu religijnego z tradycją właściwą jedynie dla polskiego narodu.

Dyrektor Domu Polskiego, Jerzy Żurawowicz, poświęca większą część swojego czasu odradzaniu kultury i języka ojczystego. Dzięki temu w niejednej duszy zapaliła się i płonie iskra polskości, gdyż język jest oznaką przynależności narodowej.

Język ułatwia porozumiewanie się z rodakami. Jest tu językiem ojców, matek, dziadków.

Wysiłkowi rodziców i przedstawicieli władz polskich należy zawdzięczać istnienie nowej grupy z polskim językiem nauczania w Przedszkolu nr 34.

„Nauczanie języka polskiego w Mohylewie, to niepowtarzalna rola jaką wyznacza historia" — mówi dyrektor Jerzy Żurawowicz. Radością jest wytworzenie pomiędzy ludźmi poczucia wspólnoty. Nauczyciel umacnia poczucie tożsamości narodowej, tak bardzo ważnej i potrzebnej w Mohylewie.

W codziennej pracy nauczyciel przedstawia symbole polskości, rozwija uczucie narodowe, bo: *„Człowiek ze swoją mową zrośnięty jest ciaśniej, niż drzewo z ziemią"*

Na zajęciach prowadzonych w Przedszkolu nr 34 przez Alicję Jakubiuk dominował temat powitania wiosny. Przedstawiony został fragment przygód krasnala Hałabały. Przedszkolaki wykonały też pracę plastyczną „Kwiaty wiosenne". Goście wysłuchali wykonaną przez nich piosenkę pt. „Poleczka" i obejrzeli dziecięcą zabawę „Stary niedźwiedź mocno śpi".

Na lekcji prowadzonej przez Danutę Felińczak w kl 1 Szkoły Podstawowej nr 2 dzieci omawiały oznaki wiosny w otaczającym środowisku, rozwiązywały krzyżówki, inscenizowały tekst „Kłopoty wiosny". Wykazały się dużą znajomością wiedzy przyrodniczej. Formułowały poprawnie zdania w języku polskim.

Longina Szczepanik przeprowadziła dyskusję na podstawie fragmentu książki H. Sienkiewicza „Krzyżacy". Dotyczyła ona porównywania epok. Uczniowie przenieśli się do średniowiecza. Wszystkie uczestniczące maluchy w zajęciach otrzymały od osób wizytujących słodkie prezenty, malowanki i książki, za co serdecznie dziękowały słowem i uśmiechem.

Goście, wizytujący placówki oświatowo — wychowawcze, spotkali się z życzliwością ze strony dyrekcji. Pięknym uwieńczeniem wizyty były szczere podziękowania wizytujących i dyrektora Domu Polskiego krzewicielom oświaty polskiej, za trud wkładany w szerzenie kultury polskiej w Mohylewie.

Alicja JAKUBIUK

Podczas wizytacji

OPINIA

„W Polskiej Szkole postępuje rusyfikacja"

Niżej podpisana czytelniczka **Głosu** uważa, że *„pierwszą przyczyną rusyfikacji Polskiej Szkoły w Grodnie jest to, że nie wszyscy jej uczniowie dostaną się na studia do Polski. Większa część uczniów będzie zdawać na wyższe i średnie uczelnie w kraju. Rodzice zrozumieli to i nie bardzo chcą oddawać dzieci do tej szkoły.*

Zgadzam się z prof. Andrzejem Stelmachowskim, że za wszystko jest odpowiedzialna kadrowa polityka szkoły. Dyrektor szkoły, Regina Gulecka, słabo mówi po polsku (słyszałam to podczas otwarcia szkoły). Czytałam również w ***Głosie****, że jest nauczycielką muzyki, a więc zwiększone są godziny właśnie tego przedmiotu. Na inne brakuje czasu.*

Prezes ZS „Polskiej Macierzy Szkolnej" Stanisław Sienkiewicz i prezes SZ ZPB Tadeusz Kruczkowski, do tej pory nie mogą porozumieć się. Dwie organizacje zajmują się jedną sprawą - szkolnictwem. Z dwóch organizacji powinna działać jedna — chyba ZPB. Zwracam się do prof. Andrzeja Stelmachowskiego, prezesa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska", aby finansował jedną organizację. Szkoła stoi pusta, a Sienkiewicz wynajmuje lokal dla prowadzenia języka polskiego... Kto to finansuje?"

Maria SZEPIETUCHA

LIDA

Urok tradycji

Dzień Kultury Polskiej w Lidzie

ciąg dalszy ze str. 1

„Człowiek bez znajomości języka, historii i tradycji swego narodu jest jak drzewo bez korzeni. Dzięki temu, że w Lidzie istnieje i aktywnie działa Dom Polski, lidzianie mają możliwość kultywowania tradycji i doskonalenia mowy ojczystej" — tymi słowy rozpoczął się uroczysty koncert, który prowadziła Natalia Sawościuk. Wyrazy szacunku i wdzięczności skierowano w tym dniu pod adresem wszystkich pracowników Domu Polskiego na czele z dyrektor Izabelą Tyrkin. Bez oddanej pracy działaczy Oddziału ZPB w Lidzie nie byłoby możliwe zorganizowanie podobnych przedsięwzięć, promujących kulturę polską.

Zespół "Anżelika"

Zespół taneczny „Lidzianie" rozpoczął koncert od poloneza. Zaprezentował poza tym bogaty program artystyczny. Ciekawą scenerią oraz różnorodnością strojów podbił serca widzów dziecięcy zespół estradowy „Anżelika" pod kierownictwem Anżeliki Biruk. Głośne brawa uzyskał występ „Kresowych Zabaw", a także pieśni wielkanocne i inscenizacja obrzędów świątecznych w wykonaniu zespołu „Sybirak" pod kierownictwem D. Cichanowicz. W koncercie udział wzięli także przedstawiciele młodej generacji aktorów-amatorów z teatru „Kleksik" pod kierownictwem Heleny Gotówko, który wystawili scenkę „Mój mały domeczek".

Dzięki aktywnej współpracy Oddziału ZPB w Lidzie z innymi placówkami polskimi funkcjonującymi na Grodzieńszczyźnie, do Lidy przybył chór „Promień" ze Szczuczyna, pod kierownictwem A. Mitiaja, który wzbogacił program imprezy swoim śpiewem.

Dni Kultury Polskiej z biegiem czasu stają się coraz bardziej widocznym wydarzeniem kulturalnym, co jest dowodem żywotności ojczystej mowy, tradycji i obyczajów. Dzięki podobnym uroczystościom Polacy mieszkający na naszych terenach mają okazję do spotkania się i przeżycia chwil radosnych wzruszeń.

Halina EJSMONT
Julia KOREJBO

NOWOGRÓDEK

Z oddziału

Dnia 10 marca br. w Domu Polskim w Nowogrudku odbył się konkurs ortograficzny. Uczestnicy konkursu musieli napisać dyktando. Pierwsze miejsce w swoich kategoriach wiekowych zajęli: Rajmund Kleczkowski, Tatiana Wołoszko i Helena Tawłuj. Będą oni reprezentować Nowogródek na Republikańskim Konkursie w Grodnie. Wszyscy uczestnicy otrzymali nagrody.

Dnia 17 marca br. Polska Szkoła Społeczna zorganizowała konkurs plastyczny „Moja mała Ojczyzna" dla dzieci w wieku 8-14 lat. Licznie uczestniczyły dzieci najmłodsze.

Najbystrzejsi maluchy rysowały nowogródzki zamek oraz kościół farny.

W trzech kategoriach wiekowych zostały wytypowane najlepsze rysunki. Zwycięzcy otrzymali wspaniałe nagrody. Nie pominięto i innych uczestników konkursu.

Zebranie założycielskie Klubu „Polka" odbyło się w tym samym dniu w Domu Polskim. Klub będzie zrzeszać kobiet, członkiń Rejonowego Oddziału ZPB w Nowogrudku, w wieku 25-45 lat. Prezesem została wybrana Łarysa Oskirko. Główne cele, które stawia przed sobą nowopowstała organizacja, to m.in. chronienie polskiej tradycji i kultury, pomoc kobietom i dzieciom z ubogich rodzin i in. Pierwszą zaplanowaną imprezą klubu jest „Noc Świętojańska" nad Niemnem. Życzymy członkiniom klubu sukcesów.

W drugim dniu świąt wielkanocnych w Domu Polskim odbyło się tradycyjne spotkanie Klubu Kobiet Polskich. Organizatorzy zapraszają na nie kobiety samotne i chore, ponieważ jednym z głównych celów klubu jest opieka nad tą kategorią kobiet. Tym razem spotkanie wielkanocne było okazją do obejrzenia występu młodszej grupy Zespołu Teatralnego pod kier. Haliny Stefanowicz. Składano sobie nawzajem życzenia, śpiewano pieśni wielkanocne. Można było także skosztować wielu potraw.

Dnia 2 kwietnia br. Klub Polskiej Młodzieży Szkolnej zorganizował spotkanie wielkanocne dla swoich członków. To już drugie spotkanie młodzieży w tym roku, ponieważ w lutym w Miejskim Domu Kultury odbyły się walentynki.

Młodzież licznie przybyła na to spotkanie. Podczas spotkania uczestnicy mogli dowiedzieć się od opiekunki klubu, Marii Ładyko, o tradycjach wielkanocnych. Zostały także omówione sprawy bieżące klubu. Nie zabrakło na świątecznym stole poczęstunku.

Wojciech BORADYN

Ni ojczysty, ni obcy

Konferencja dla nauczycieli języka polskiego z rejonu grodzieńskiego

Dnia 5 kwietnia br. w Szkole Średniej w Raciczach odbyła się konferencja, zorganizowana przez Dział Oświaty ZPB i Kuratorium Oświaty, dla nauczycieli języka polskiego, pracujących w rejonie grodzieńskim.

Jako przedmiot

Dyrektor szkoły Nina Marmysz powitała przybyłych gości: przedstawicieli ZPB: Irenę Kułakowską, Ewę Andrzejewską, Marię Ejsmont; metodyka języka polskiego z Kuratorium Oświaty Ałłę Dąbrowską oraz 13 przybyłych nauczycieli. Zaznaczyła ona, że w szkole w Raciczach, na 110 uczniów - 82 uczęszczą na zajęcia języka polskiego, a mimo to jest on podawany w trybie fakultatywnym. Jako główną przyczynę, podała brak zainteresowania tym rodziców dzieci. Zapewniła również o staraniach, żeby w następnym roku szkolnym zapewnić dzieciom naukę języka polskiego jako przedmiotu.

Problem poruszony przez dyrektor stało się przyczyną dyskusji podjętej przez zebranych nauczycieli. Irena Kułakowska, mówiąc o osiągnięciach uczniów z rejonu grodzieńskiego, zaznaczyła ogromną rolę nauczania języka polskiego jako przedmiotu. Jedynie w ten sposób można osiągnąć dobry poziom znajomości języka. *„Od 12 lat trwa nauka języka polskiego na Białorusi i z perspektywy czasu widzimy, że zajęcia fakultatywne i kółka to zbyt mało"*. Ałła Dąbrowska zapewniła również o współpracy Kuratorium Oświaty z dyrekcją szkoły, zaznaczając że rodzice powinni zwrócić się z prośbą do dyrektora szkoły, aby ich dzieci miały w szkole język polski jako przedmiot.

Zdaniem nauczycieli, rodzice powstrzymują się od wyrażania takich próśb, żeby nie obciążać swoich dzieci dodatkowym egzaminem w klasie 9. Nie rozumieją jednak, że tym samym pozbawiają dzieci możliwości nauczenia się języka polskiego na wyższym poziomie.

Błędne koło

Olga Tomaszczyk, nauczycielka języka polskiego w Łosośnie zasygnalizowała inny problem, a mianowicie, że w ich szkole nauczyciele klas początkowych namawiają rodziców do wycofywania wspomnianych podań, ponieważ nie chcą oddawać godzin lekcyjnych nauczycielom języka polskiego. Natomiast wprowadzenie języka polskiego jako przedmiotu w klasach starszych jest niemożliwe bez uprzedniego przygotowania. Powstaje więc błędne koło, i jedynym wyjściem z danej sytuacji byłoby nauczanie języka polskiego jako drugiego obcego. Zadowalałoby to również tych rodziców, którzy chronią swe pociechy przed większym wysiłkiem.

Spostrzenie to zostało potwierdzone w dalszym ciągu konferencji; lekcja otwarta bowiem, przeprowadzona przez nauczycielkę języka polskiego miejscowej szkoły Bożenę Lisowską pokazała, że nauczanie fakultatywne nie pozwala na dobre opanowanie języka polskiego. Mgr Ewa Andrzejewska przeprowadziła dla zebranych nauczycieli spotkanie metodyczne na temat: "Jak najskuteczniej uczyć ortografii?" Zaznaczyła, że metody nauczania języka polskiego na Białorusi powinny być odmienne od tych, które są wykorzystywane w polskim szkolnictwie. Podkreśliła jednocześnie ogromną rolę pracy nauczycielskiej, szczególnie na tych terenach.

© H.BOHDAN

Podczas konferencji

Konferencja w Raciczach wzbogacona została występami dzieci uczących się języka polskiego w miejscowej szkole. Rewelacją stał się występ ucznia 1 klasy Sergiusza Sliziewicza. Jeszcze raz to potwierdziło, że warto pracować i dać dzieciom szansę nauczenia się języka polskiego.

Helena BOHDAN

P. S. Zapraszamy czytelników, szczególnie rodziców i nauczycieli, do przedyskutowania tego tematu na łamach **Głosu**.

© H.BOHDAN

Występ uczniów z klasy 1

BARANOWICZE

Jubileusz pierwszej szkoły

Uroczystości w Społecznej Szkole Polskiej w Baranowiczach

ciąg dalszy ze str. 1

Po 40 latach oczekiwania

Historia Społecznej Szkoły Polskiej w Baranowiczach zaczęła się w marcu 1987r. dzięki Elżbiecie Dołędze-Wrzosek.

Po latach zaniku oświaty polskiej na naszych terenach (od 1948 roku) grupa 18 uczniów uczęszczających na zajęcia do domu prywatnego była znacznym osiągnięciem. Liczba chętnych nauki czytania, pisania, śpiewania piosenek polskich za parę miesięcy wzrosła do 50 i zajęcia odbywały się w 2 salkach w Klubie Budowlanych. Następnie w dworku byłych właścicieli-założycieli Baranowicz — rodziny Rozwadowskich — na zajęcia uczęszczało już ponad 100 dzieci. Dom Polski — ośrodek polskości i spotkań Polaków, wymarzony „Mały Biały Domek" — zbudowany w 1994r., gościnnie rozmieścił pod swoim dachem 3 sale lekcyjne dobrze wyposażone w pomoce dydaktyczne i audiowizualne, pokój nauczycielski, aulę. Uczniowie korzystają z bogatego księgozbioru biblioteki Domu Polskiego.

Aktualnie w szkole — od przedszkola do matury — uczy się 614 dzieci oraz ze specjalnego trzyletniego kursu korzystają dorośli. Do wsi Połoneczka i Hołowiczpole dojeżdżają nauczycielki ze szkoły, aby w tych swoistych filiach uczyć jeszcze prawie 60 dzieci. Wśród 159 maturzystów szkoły z lat 1991/2001 69 studiuje lub ukończyło studia w Polsce,

Na scenie najmłodsi uczniowie szkoły

46 — na Białorusi.

Szkoła talentów

Szkoła Społeczna to nie tylko lekcje języka polskiego. Nauczyciele angażują i zachęcają dzieci udziałem w zespołach i chórach, a otwartym talentom kształcić swoje umiejętności. Półtoragodzinny koncert, przedstawiający twórczość zespołów szkoły, z każdym numerem wzbudzał zainteresowanie i podziwiał widzów. Polonezem rozpoczął zespół „Pierwiosnek", zaśpiewali i zatańczyli maluchy z przedszkola. Chór „Dlaczego", składający się z kilku grup wiekowych, wykonał utwory muzyki klasycznej i współczesnej. Inscenizacje w wykonaniu zespołu „Szalone" spotkały gorące brawa.

Słowa wdzięczności i uznania na ręce dyrektor Elżbiety Dołęgi-Wrzosek składali: konsulowie w Konsulacie Generalnym RP w Brześciu Andrzej Kucharczuk i Stanisław Kamiński, rektor Akademii Podlaskiej prof. Antoni Jówko, członek zarządu Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie" Ryszard Czarnecki, dyrektor Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" w Siedlcach Jacek Grabiński, przedstawiciele departamentu NIK, Związków Zawodowych Oświaty „Solidarność"- Wola, zarządu STO, dyrektorki szkoły na Bemowie w Warszawie, prywatni darczyńcy i in. Prezes Oddziału ZPB Teresa Sieliwończyk odczytała długą listę z nazwiskami przyjaciół szkoły, którzy nadesłali pozdrowienia. Prezes ZPB Tadeusz Kruczkowski i kierownik Działu Oświaty Anżelika Borys złożyli list gratulacyjny od Zarządu Głównego Związku Polaków na Białorusi na ręce dyrektor szkoły.

Od Konsulatu RP w Brześciu listy gratulacyjne z wyrazami uznania wręczono nauczycielom: Alinie Bojanowskiej, Eleonorze Jarmolicz, Marii Kruk, Helenie Kierow, Halinie Stawropolcew, Adzie Szachniuk, Oldze Wiszniewskiej, dyrektorce Elżbiecie Dołędze-Wrzosek, prezes Teresie Sieliwończyk, bibliotekarce Lucji Turowiec.

Podczas uroczystości wręczono nagrody uczniom — zwycięzcom konkursów przeprowadzanych w ciągu roku w szkole. Maturzyści w swoich pozdrowieniach nauczycielom wzruszyły się do łez. W imieniu absolwentów podziękował swoim nauczycielom Andrzej Kołątaj, mieszkający teraz w Łodzi. Przeprowadzono konkurs: uczniowie przygotowali dania i stół, śpiewali i recytowali. Najlepiej to się udało 8 klasie oraz maturzystkom, które porwali gości do tańca i zaśpiewali przyśpiewki o swojej szkole.

Tadeusz Kruczkowski wręcza „Atlas Rzeczypospolitej Polskiej" Elżbiecie Dołędze — Wrzosek

Grono szkoły zwiększyło się o 30 „uczniów honorowych" — przyjaciół i sympatyków tej szkoły przybyłych na jubileusz, którym zostały uroczyście wręczone przez dyrektor legitymacje pamiątkowe.

Refleksje

W specjalnym wydaniu gazetki „Polskie Słowo z Baranowicz", opowiadającym o historii szkoły, dyrektor Elżbieta Dołęga-Wrzosek dzieli się rozważaniem o losie swego wymarzonego dziecka: *„Nasza szkoła programowo i organizacyjnie jest niezależna od wszelkich zewnętrznych wpływów. Skupia uczniów, którzy uczęszczają do szkół białoruskich, przygotowujących do pracy i życia na Białorusi. My zaś jesteśmy dumni, że dzięki naszej SSP dzieci mogą czuć się Polakami. Nasze doświadczenia są nowe i unikalne, chociaż są kontynuacją bogatych doświadczeń Polskich Szkół Ogólnokształcących na Zachodzie. Wnoszą zatem do oświaty polskiej poza granicami RP interesujące i wzorcowe rozwiązania oraz przykłady szkolnictwa na Wschodzie. Wielu naszych maturzystów kontynuuje studia w Polsce. Zmartwieniem naszym jest, że po ich ukończeniu nie wracają do Baranowicz. A gdzie przyszła inteligencja naszej 20-tysięcznej rzeszy Polaków z Baranowicz i okolic?"*

Tatiana ZALESKA
Fot. autora

Z powodu śmierci

†

śp. Heleny KARPOWICZ

wyrazy współczucia, żalu i smutku rodzinie i bliskim składa Oddział ZPB w Wasiliszkach oraz zespół "Odrodzenie"

Poniedziałek
15 kwietnia

БТ

06.00 Новости.
06.10 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.00 Новости.
08.10 Доброе утро, Беларусь!
09.00 Новости.
09.15 „Тайны следствия". Сериал
10.05 Арсенал. Программа об армии.
10.35 Телебарометр. Прогноз погоды.
11.00 „Семейные узы". Сериал
12.00 Новости.
12.20 „Творцы. Виктор Саркисян". К юбилею танцовщика.
13.05 Детективный сериал „Жюли Леско" (Франция).
15.00 Новости.
15.20 Волшебная шкатулка „Союзмультфильма". „Сапожник и русалка", „Сын камня и великан".
16.00 „Тайны следствия". Сериал
16.55 Хоккей. Чемпионат мира. Беларусь - Хорватия. Прямая трансляция из Голландии. В перерывах- Новости, Зона Икс.
19.35 К 120-летию Якуба Коласа. Б.Севко и В.Петрачкова в короткометражном худ.фильме „Молодой дубок" („Беларусьфильм").
20.00 Главный вопрос.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
Информационный канал.
21.50 „Семейные узы". Сериал
22.45 Стадион.
23.15 Планета „АРТ".
23.45 Новости.
00.05 Ночной сеанс. Н.Кински в психологическом триллере „Ледяное сердце" (США).

ОРТ

16.00 Большая стирка.
17.00 Вечерние новости.
17.25 „С легким паром!" В гостях у Михаила Евдокимова.
18.00 Жди меня.
19.00 „Русская рулетка".
20.00 Время.
20.35 „Убойная сила-3. Год глухаря". Расследование.
21.40 Независимое расследование.
22.30 Ночное „Время".
23.00 „На футболе" с Виктором Гусевым.
23.30 Ночная смена.

РТР

16.00 Вести.
16.20 Дорожный патруль.
16.30 Афиша.
16.40 Экспертиза РТР. Дайджест.
16.50 Наталья Гундарева, Анатолий Васильев, Евгений Стеблов и Игорь Верник в сериале „Любовь.ru".
17.50 „Комиссар Рекс". Телесериал (Австрия - Германия).
18.50 Спокойной ночи, малыши!
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести - Москва.
19.55 Премьера. Галина Польских, Ольга Арнтгольц, Вадим Андреев и Ирина Сенотова в телесериале „Трое против всех".
20.55 Вечерний сеанс. Александр Домогаров и Владимир Ильин в детективе „Марш Турецкого". Фильм 6-й. „Лекарство для покойника". Часть 1-я.
22.00 Вести - Подробности.
22.20 Местное время. Вести - Москва.
22.30 „Дежурный по стране". Михаил Жванецкий.
23.20 - 01.00 VIII Торжественная церемония вручения премии „Золотая маска". Трансляция из ГАБТ.

Культура

09.15 Магия кино.
09.40 „Путешествие по родине дракона", „Пекин". Документальные фильмы (КНР).
10.40 „Ох, уж эти детки". Мультфильм.
11.00 Тем временем.
11.30 Новости культуры.
11.50 Вместе с Фафалей.
12.05 „Тесные врата". Князь Владимир.
12.20 „Экология литературы". А. Твардовский. Часть 1-я.
13.15 „Уроки русского". А.П.Чехов. „Моя жизнь".
13.30 „Страсти по-итальянски". Телесериал (Италия, 1999). Режиссер А.Кан.
14.30 Alma Mater.
15.00 Новости культуры.
15.10 „Василиса Прекрасная", „Василиса Микулишна". Мультипликационные фильмы.
15.45 Живое дерево ремесел.
15.55 „Цитаты из жизни". Академик Николай Шмелев.
16.25 „Путешествие по родине дракона", „Пекин". Док. фильмы
17.30 Новости культуры.
17.50 „Век Русского музея". Авторская программа В.Гусева.
18.15 Сценограмма.
18.45 „Марк Бернес". Документальный фильм.
19.05 К 90-летию Евгения Самойлова. А.К.Толстой. „Царь Федор Иоаннович". Спектакль Государственного академического Малого театра. Режиссер Б.Равенских.
22.30 „Вокзал мечты". Авторская программа Ю.Башмета.
23.00 Новости культуры.
23.25 „Ночной полет". Ведущий А.Максимов.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.10 Утро на НТВ.
07.30 Сегодня.
07.35 Утро на НТВ.
07.50 „Агент национальной безопасности". Сериал
09.00 Сегодня.
09.25 „Намедни" с Леонидом Парфёновым.
10.35 Куклы.
11.00 Сегодня.
11.20 Наше кино. А.Пугачёва в фильме „Пришла и говорю".
13.00 Сегодня.
13.20 „Принцип „Домино". Ток-шоу.
14.40 Криминал.
15.00 Сегодня.
15.30 Сериал „Неизвестная планета". „Возвращение к папуасам".
16.35 Шоу Елены Степаненко.
17.35 Криминал.
18.00 Сегодня с Петром Марченко.
18.35 Детектив „Тайны следствия". 5-я серия.
19.40 А. Домогаров и Е.Сидихин в сериале „Бандитский Петербург". 5-я серия.
21.00 „Сегодня" с Петром Марченко.
21.35 Герой дня.
22.10 „Скорая помощь" Сериал (США).
23.15 Сегодня.
23.35 Гордон.

Wtorek
16 kwietnia

БТ

06.00 Новости.
06.10 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.00 Новости.
08.10 Доброе утро, Беларусь!
09.00 Новости.
09.15 „Тайны следствия". Сериал
10.05 Стадион.
10.35 „Приключения Шерли Холмс". Сериал для детей
11.00 „Семейные узы". Сериал
12.00 Новости.
12.20 Добрый день, Беларусь!
13.00 Н.Фатеева и И.Ледогоров в худ. фильме „Люди и дельфины" 1-я серия.
14.05 Телевизионный Дом кино. „Любительское кино".
14.30 „Слободан Милошевич обвиняет". Публицистическая программа.
15.00 Новости.
15.20 „Маленькие хитрецы". Док.сериал (Международный Французский Канал).
15.45 „Приключения Шерли Холмс". Сериал для детей
16.10 „Пять чудес".
16.20 „5 х 5". Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 „Тайны следствия". Сериал
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.35 „Гусар на крыше". Худ.фильм (Международный Французский Канал).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
Информационный канал.
21.50 „Семейные узы". Сериал
22.45 Спорт-курьер.
22.55 Дж.Томас и Т.Харпер в комедии „Грязный бизнес" (США).
00.20 Новости.

ОРТ

08.00 Новости.
08.00 Новости.
08.15 „Семейные узы". Сериал.
09.15 „С легким паром!" В гостях у Михаила Евдокимова.
09.45 „Русская рулетка".
10.45 „Ералаш".
10.50 Библиомания.
11.00 Новости (с субтитрами).
15.00 „Убойная сила-3. Год глухаря".
16.00 Большая стирка.
17.00 Вечерние новости.
17.25 Смехопанорама
18.00 „Семейные узы". Сериал.
19.00 „Слабое звено".
20.00 Время.
20.35 „Убойная сила-3. Закон перспективы".
21.40 Лубянка. „С клеймом Иуды".
22.30 Ночное „Время".
23.00 Мирей Матье в программе „Сати".
23.30 Ночная смена.

РТР

08.00 Вести.
08.10 Премьера. „Наука о сверхъестественном. Открыто для обсуждения". Документальный сериал (Великобритания).
09.10 Мелодрама „Неразлучные" (Индия).
10.00 Вести.
10.20 „Санта-Барбара". Телесериал (США).
16.00 Вести.
16.20 Дорожный патруль.
16.30 Афиша.
16.40 Экспертиза РТР. Дайджест.
16.50 Наталья Гундарева, Анатолий Васильев, Евгений Стеблов и Игорь Верник в сериале „Любовь.ru".
17.50 „Комиссар Рекс". Телесериал (Австрия - Германия).
18.50 Спокойной ночи, малыши!
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести - Москва.
19.55 Сериал „Трое против всех".
20.55 Вечерний сеанс. Александр Домогаров и Владимир Ильин в детективе „Марш Турецкого". Фильм 6-й. „Лекарство для покойника". Часть 2-я.
22.00 Вести - Подробности.
22.20 Местное время. Вести - Москва.
22.30 Остросюжетный фильм „Виновен, как предписано" Ивановым.
00.30 Горячая десятка.

Культура

09.15 Графоман.
09.40 „Провинциалки", „Коллективное красное". Документальные фильмы.
10.45 „Сферы" с Иннокентием Ивановым.
11.30 Новости культуры.
11.50 Вместе с Фафалей.
12.05 „Общий дом", „Дед Бухаркин". Док.фильм.
12.20 „Экология литературы". А. Твардовский. Часть 2-я.
13.15 „Уроки русского". А.П.Чехов. „Моя жизнь". Читают Олег и Михаил Ефремовы.
13.30 „Страсти по-итальянски". Телесериал (Италия, 1999).
14.30 Ток-шоу „Наобум". Георгий Вилинбахов.
15.00 Новости культуры.
15.10 Кино - детям. „Неожиданные каникулы". Телесериал
15.30 „Приключения Мурзилки". Мультфильм.
16.05 „Российский курьер". Гдов (Псковская обл.).
16.35 „Провинциалки", „Коллективное красное". Док.фил.
17.30 Новости культуры.
17.50 „Дворцовые тайны". „Сватовство Наполеона Бонапарта".
18.15 „Литературное Переделкино". „Я дворянин с арбатского двора..." Фильм 8-й. Часть 1-я.
18.45 „Партитуры не горят".
19.15 К 90-летию Е. Самойлова. „Путь к совершенству".
19.55 „Сердца четырех". Худ. фильм
21.25 „Что делать?" Программа В.Третьякова.
22.20 „Больше, чем любовь". „Товарищ Коллонтай и ее любовники".
23.00 Новости культуры.
23.25 „Ночной полет". Ведущий А.Максимов.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.10 Утро на НТВ.
07.30 Сегодня.
07.35 Утро на НТВ.
07.50 „Тайны следствия". Сериал
09.00 Сегодня.
09.25 „Я и моя собака". Дог-шоу.
10.15 Все сразу!
11.00 Сегодня.
11.20 В. Гуренков и Г. Юхтин в приключ. фильме „Жаворонок".
13.00 Сегодня.
13.20 „Принцип „Домино". Ток-шоу.
14.40 Криминал.
15.00 Сегодня.
15.30 „Бандитский Петербург". Сериал.
16.45 Алчность.
17.35 Криминал.
18.00 Сегодня с Петром Марченко.
18.35 Детектив „Тайны следствия". 6-я серия.
19.40 Д.Певцов, О.Дроздова в сериале „Бандитский Петербург" 6-я серия.
21.00 „Сегодня" с Петром Марченко.
21.35 Герой дня.
22.10 „Скорая помощь". Сериал
23.15 Сегодня.
23.35 Гордон.

Środa
17 kwietnia

БТ

06.00 Новости.
06.10 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.00 Новости.
08.10 Доброе утро, Беларусь!
09.00 Новости.
09.15 „Тайны следствия". Сериал (Россия). Заключительная серия.
10.05 Здоровье. Тележурнал.
10.35 „Приключения Шерли Холмс". Сериал для детей
11.00 „Семейные узы". Сериал
12.00 Новости.
12.20 Добрый день, Беларусь!
13.05 „Люди и дельфины". Худ.фильм. 2-я серия.
14.25 Время местное. Репортажи из провинции.
15.00 Новости.
15.20 „Маленькие хитрецы". Док.сериал (Международный Французский Канал).
15.45 „Приключения Шерли Холмс". Сериал для детей
16.10 „Пять чудес".
16.20 „5 х 5". Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 „Тайны следствия". Сериал (Россия). Заключительная серия.
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.35 „Москва - Минск".
18.45 Детектив „Криминальный отдел"
20.00 Панорама.
Информационный канал.
20.25 Хоккей. Чемпионат мира. Беларусь - Голландия. Прямая трансляция из Голландии. В перерыве - Спорт-курьер.
23.00 „Семейные узы". Сериал
23.55 Новости.
00.15 Криминальное досье.
00.40 „Встреча в Троицком" с Александром Домарацким.

ОРТ

08.00 Новости.
08.15 „Семейные узы". Сериал.
09.15 Смехопанорама
09.45 „Слабое звено".
10.45 „Ералаш".
10.50 Библиомания.
11.00 Новости (с субтитрами).
16.00 Большая стирка.
17.00 Вечерние новости.
17.25 „Кумиры". Леонид Жаботинский.
18.00 „Семейные узы". Сериал.
19.00 „Народ против". Телеигра.
20.00 Время.
20.35 „Убойная сила-3. Спидвей".
21.40 Футбол. Товарищеский матч. Сборная Франции - сборная России. Прямой эфир из Франции. В перерыве в 22.35 - „Ночное время".
23.45 Ночная смена.

РТР

07.00 Вести.
07.10 Дежурная часть.
07.15 Москва - Минск.
07.30 Дорожный патруль.
07.40 „Пролог". Часть II.
07.50 Вести - Москва.
08.00 Вести.
08.10 Премьера. „Наука о сверхъестественном. Секреты левитации". Документальный сериал
09.10 Мелодрама „Неразлучные" (Индия).
10.00 Вести.
10.20 „Санта-Барбара". Телесериал (США).
16.00 Вести.
16.20 Дорожный патруль.
16.30 Афиша.
16.40 Экспертиза РТР. Дайджест.
16.50 Наталья Гундарева, Анатолий Васильев, Евгений Стеблов и Игорь Верник в сериале „Любовь.ru".
17.50 „Комиссар Рекс". Телесериал (Австрия - Германия).
18.50 Спокойной ночи, малыши!
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести - Москва.
19.55 Премьера. Галина Польских, Ольга Арнтгольц, Вадим Андреев и Ирина Сенотова в телесериале „Трое против всех".
20.55 Вечерний сеанс. Александр Домогаров и Владимир Ильин в детективе „Марш Турецкого". Фильм 7-й. „Опасное хобби". Часть 1-я.
22.00 Вести - Подробности.
22.20 Местное время. Вести - Москва.
22.30 „Союз бывших". Док. фильм Алексея Денисова „Туркменистан".
23.10 - 01.28 Комедия Эльдара Рязанова „Привет, дуралеи!"

Культура

15.00 Новости культуры.
15.10 Программа передач.
15.15 Кино - детям. „Неожиданные каникулы". Телесериал (Франция, 1997).
15.35 „Обезьянки и грабители", „Обезьянки, вперед!", „Обезьянки в опере". Мультфильмы.
16.05 „Ноу-хау". Тележурнал.
16.35 „Прощание с шестидесятыми". Док. фильм.
17.30 Новости культуры.
17.50 „Кто мы?" „Казнить нельзя помиловать". Передача 6-я.
18.15 „Литературное Переделкино". „Мгновенна нашей жизни повесть..." Фильм 8-й. Часть 2-я.
18.45 „Собрание исполнений". Играет М. Федотов (скрипка).
19.30 „Моя жизнь". Худ. фильм
21.20 „Великие детективы". „Шерлок Холмс". Фильм 1-й.
22.20 „Отечество и судьбы". Воронцовы-Дашковы.
23.00 Новости культуры.
23.25 „Ночной полет". Ведущий А.Максимов.
23.53 - 23.58 Программа передач.

НТВ

15.00 Сегодня.
15.30 „Бандитский Петербург". Сериал.
16.45 Алчность.
17.35 Криминал.
18.00 „Сегодня" с Петром Марченко.
18.35 Детектив „Тайны следствия". 7-я серия.
19.40 А.Джигарханян и З. Шарко в сериале „Бандитский Петербург". 7-я серия.
21.00 „Сегодня" с Петром Марченко.
21.35 Герой дня.
22.10 „Скорая помощь". Сериал (США).
23.15 Сегодня.
23.40 Гордон.
01.05 Все сразу!

Czwartek
18 kwietnia

БТ

06.00 Новости.
06.10 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.00 Новости.
08.10 Доброе утро, Беларусь!
09.00 Новости.
09.15 „Люди в штатском". Сериал (Великобритания - Новая Зеландия). 1-я серия.
10.05 Телевитамин.
10.35 „Приключения Шерли Холмс". Сериал для детей
11.00 „Семейные узы". Сериал
12.00 Новости.
12.20 Добрый день, Беларусь!
13.05 „Люди и дельфины". Худ.фильм. 3-я серия. Фильм 1-й.
14.10 К Международному дню памятников и исторических мест. Док.фильм „В вечное пользование..."
14.25 Існасць. Духовная программа.
15.00 Новости.
15.20 „Маленькие хитрецы". Док.сериал (Международный Французский Канал).
15.45 „Приключения Шерли Холмс". Сериал для детей
16.10 „Пять чудес".
16.20 „5 х 5". Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 „Люди в штатском". Сериал (Великобритания - Новая Зеландия). 1-я серия.
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс
18.35 Хоккей. Чемпионат мира. Казахстан - Беларусь. Передача из Голландии..
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
Информационный канал.
21.50 „Семейные узы". Сериал
22.40 Спорт-курьер.
22.55 Сериал „VIP" (США).
23.40 Новости.
00.00 Королевская охота.

ОРТ

08.00 Новости.
08.00 Новости.
08.15 „Семейные узы". Сериал.
09.15 „Кумиры". Леонид Жаботинский.
09.45 „Народ против" Телеигра.
10.45 „Ералаш".
10.50 Библиомания.
11.00 Новости (с субтитрами).
15.00 „Убойная сила-3. Спидвей".
16.00 Большая стирка.
17.00 Вечерние новости.
17.25 Юмористическая программа „Сами с усами".
18.00 „Семейные узы". Сериал.
19.00 „Слабое звено".
20.00 Время.
20.35 Алиса Фрейндлих и Лариса Гузеева в многосерийном фильме „Женская логика".
21.40 Человек и закон.
22.30 Ночное „Время".
23.00 Формула власти. Президент Мексики.
23.30 Ночная смена.

РТР

08.00 Вести.
08.10 Премьера. „Наука о сверхъестественном. Прошлые жизни". Документальный сериал
09.10 Мелодрама „Неразлучные" (Индия).
10.00 Вести.
10.20 Мелодрама „Госпожа Бовари" 1-я серия.
16.00 Вести.
16.20 Дорожный патруль.
16.30 Афиша.
16.40 Экспертиза РТР. Дайджест.
16.50 Наталья Гундарева, Анатолий Васильев, Евгений Стеблов и Игорь Верник в сериале „Любовь.ru".
17.50 „Комиссар Рекс". Телесериал (Австрия - Германия).
18.50 Спокойной ночи, малыши!
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести - Москва.
19.55 Премьера. Галина Польских, Ольга Арнтгольц, Вадим Андреев и Ирина Сенотова в телесериале „Трое против всех".
20.55 Вечерний сеанс. Александр Домогаров и Владимир Ильин в детективе „Марш Турецкого". Фильм 7-й. „Опасное хобби". Часть 2-я.
22.00 Вести - Подробности.
22.20 Местное время. Вести - Москва.
22.30 Киноакадемия. Приз „Золотая пальмовая ветвь". Премьера. Нанни Моретти в фильме „Комната сына"
00.35 - 01.22 „Панорама кино" с Валерием Тодоровским.

Культура

09.15 Прогулки по Бродвею.
09.40 „Хакеры наступают". Документальный фильм (Англия).
10.50 „Отечество и судьбы". Воронцовы-Дашковы.
11.30 Новости культуры.
11.50 Вместе с Фафалей.
12.05 Чем живет Россия.
12.20 „Великие детективы". „Шерлок Холмс". Фильм 1-й.
13.15 „Уроки русского". А.П.Чехов. „Моя жизнь". Читают Олег и Михаил Ефремовы.
13.30 „Страсти по-итальянски". Телесериал (Италия, 1999). Режиссер А.Кан.
14.30 „Золотой пьедестал". Юлия Чепалова.
15.00 Новости культуры.
15.10 Кино - детям. „Неожиданные каникулы". Телесериал (Франция, 1997).
15.40 „Штрихи к портрету художника". Елена Ахвледиани.
16.10 „Странствия музыканта". Ведущий С.Владимирский.
16.40 „Хакеры наступают". Документальный фильм (Англия).
17.30 Новости культуры.
17.50 „Пятое измерение".
18.15 „Воспоминания о звездном билете". Документальный фильм.
18.45 „Время музыки". Тележурнал.
19.30 „Игра на двоих". Худ. фильм
21.20 „Культурная революция". „Утечка мозгов полезна для России". Программа М.Швыдкого.
22.20 „Эпизоды". Игорь Ясулович.
23.00 Новости культуры.
23.25 „Ночной полет". Ведущий А.Максимов.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.10 Утро на НТВ.
07.30 Сегодня.
07.35 Утро на НТВ.
07.50 „Тайны следствия". Сериал.
09.00 Сегодня.
09.25 „Тайны следствия". Сериал.
10.30 Экологическая „Среда".
11.00 Сегодня.
11.20 Премьера НТВ. Патрик Берджин в детективе „Горячая новость" (США - Канада).
13.00 Сегодня.
13.20 „Принцип „Домино". Ток-шоу.
14.40 Криминал.
15.00 Сегодня.
15.30 „Бандитский Петербург". Сериал.
16.45 „Внимание: розыск!" Явка с повинной.
17.35 Криминал.
18.00 „Сегодня" с Петром Марченко.
18.35 Детектив „Тайны следствия". 8-я серия.
19.40 Сериал „Бандитский Петербург". 8-я серия.
21.00 „Сегодня" с Петром Марченко.
21.35 Герой дня.
22.10 „Совершенно секретно". „Тайны русского оружия".
23.15 Сегодня.
23.35 Гордон.
00.10 Все звёзды чемпионата мира по футболу.

Piątek

19 kwietnia

БТ

06.00 Новости.
06.10 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.00 Новости.
08.10 Доброе утро, Беларусь!
09.00 Новости.
09.20 „Люди в штатском". Сериал.
10.10 Сад мечты. Передача для дачников.
10.40 „Приключения Шерли Холмс". Сериал для детей
11.00 „Семейные узы". Сериал
12.00 Новости.
12.20 Добрый день, Беларусь!
13.05 К 120-летию Якуба Коласа."Сымон-музыка". Музыкально-литературная композиция
13.40 „Люди и дельфины". Худ.фильм
14.45 Док.сериал „Сокровища мировой культуры" (Германия).
15.00 Новости.
15.20 „Маленькие хитрецы". Док.сериал (Международный Французский Канал).
15.45 „Приключения Шерли Холмс". Сериал для детей .
16.10 „Пять чудес".
16.20 „5 x 5". Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 „Люди в штатском". Сериал
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.35 Парламентский вестник.
19.00 А.Пороховщиков и Ю.Ступаков в худ.фильме „Железные игры"
20.20 Союзное вече.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.50 „Семейные узы". Сериал
22.45 Спорт-курьер.
22.55 Детективный сериал „Комиссар Шимански"
00.20 Новости.
00.40 Белорусская двадцатка.

ОРТ

08.00 Новости.
08.15 „Семейные узы". Сериал.
09.15 Юмористическая программа „Сами с усами".
09.45 „Слабое звено".
10.45 „Ералаш".
10.50 Библиомания.
11.00 Новости (с субтитрами).
15.00 Сериал „Женская логика".
16.00 Большая стирка.
17.00 Вечерние новости.
17.25 Документальный детектив. „Дело обреченных. 2001 год".
18.00 „Семейные узы". Сериал.
19.00 Поле чудес.
20.00 Время.
20.35 Многосерийный фильм „Женская логика".
21.40 Мифы о космонавтах в фильме „Звездный отряд".
22.30 „Другое время". Программа Михаила Леонтьева.
23.15 Замужем за полицейским в приключенческом фильме „Пистолет в сумочке Бетти Лу".

РТР

08.00 Вести.
08.10 Премьера. „Наука о сверхъестественном. Электрические руки". Документальный сериал
09.10 Мелодрама „Неразлучные"
10.00 Вести.
10.20 Мелодрама „Госпожа Бовари" . 2-я серия.
16.00 Вести.
16.20 Пресс-клуб.
17.30 Вся Россия.
17.50 „Комиссар Рекс". Телесериал (Австрия - Германия).
18.50 Спокойной ночи, малыши!
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести - Москва.
19.55. Детектив „Игра всерьез".
22.10 - 01.05 Фильм „Свой человек"

Культура

09.10 „Романтика романса". Ведущий Л.Серебренников.
09.40 „Любовь к отеческим гробам..." „МХАТ. Сны о художественном и общедоступном". Док. фильмы.
10.50 „Эпизоды". Игорь Ясулович.
11.30 Новости культуры.
11.50 Вместе с Фафалей.
12.05 Чем живет Россия.
12.20 „Культурная революция". „Утечка мозгов полезна для России". Программа М.Швыдкого.
13.15 „Уроки русского". А.П.Чехов. „Моя жизнь".
13.30 „Страсти по-итальянски". Телесериал
14.30 Архитектурная галерея.
14.45 Власть факта.
15.00 Новости культуры.
15.10 „Неожиданные каникулы". Телесериал
15.30 „Персей", „Охота". Мультфильмы.
16.05 Сенсация! Сенсация? Сенсация...
16.35 „Любовь к отеческим гробам...". „МХАТ. Сны о художественном и общедоступном". Док. фильмы.
17.30 Новости культуры.
17.50 „Кто там..." Авторская программа В.Верника.
18.15 „Царская ложа". Лариса Гергиева.
19.00 „XX век. Избранное". Вениамин Каверин. К 100-летию со дня рождения.
19.40 „Два капитана". Худ. фильм
21.15 Блеф-клуб.
21.55 „Марш Радецкого". Телесериал
23.00 Новости культуры.
23.25 „Джазофрения". Ведущий И.Бутман.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.10 Утро на НТВ.
07.30 Сегодня.
07.35 Утро на НТВ.
07.50 „Тайны следствия". Сериал.
09.00 Сегодня.
09.25 Своя игра.
10.15 Квартирный вопрос.
10.50 Вкусные истории.
11.00 Сегодня.
11.20 Фильм „Жестокость".
13.00 Сегодня.
13.25 „Продолжение следует..." с Юлией Меньшовой.
14.15 Пепси-чарт.
15.00 Сегодня.
15.30 „Бандитский Петербург". Сериал.
16.45 Алчность.
17.35 Криминал.
18.00 „Сегодня" с Петром Марченко.
18.35 „Свобода слова" с Савиком Шустером.
20.10 „Криминальная Россия". „Убить по-американски".
21.00 „Сегодня" с Петром Марченко.
21.45 Премьера НТВ. Робин Уильямс, Мэтт Дэймон в фильме „Умница Уилл Хантинг" (США).
00.25 „Кома". „Вторая жизнь".

Sobota

20 kwietnia

БТ

07.00 Новости.
07.10 Сериал „Ключ к полям" (Международный Французский Канал).
08.00 Познавательный сериал „Пятое измерение" (Международный Французский Канал).
08.30 Існасць.
09.00 Новости.
09.15 Экран индийского кино. „Любовь".
11.55 Сад мечты.
12.25 Королевская охота.
12.50 Здоровье. Тележурнал.
13.20 Сериал „Идеальная пара" Заключительная серия.
14.15 „Мастер-класс". К 70-летию Союза композиторов Беларуси.
15.00 Новости.
15.20 Детективный сериал „Комиссар Шимански"
16.45 Белорусская двадцатка.
17.15 „Пять чудес".
17.45 Мультфильм. „Легенда о Сальери".
18.05 „Преодоление". Видеофильм о VIII зимних Паралимпийских играх. Часть 1-я.
18.35 Из достоверных источников.
19.00 Новости.
19.25 „На перекрестках Европы". Национальный телефестиваль песни.
20.10 Сериал „VIP" (США).
21.00 Панорама недели.
21.50 Хоккей. Чемпионат мира. Беларусь - Франция. Передача из Голландии.
23.50 Спорт-курьер.
00.00 Комед. мелодрама „Женские сплетни"
01.35 Сериал „Королева мечей" Заключительная серия.

ОРТ

07.00 Новости.
07.10 КОАПП.
07.35 Следствие ведет Колобков.
07.55 Слово пастыря. Митрополит Кирилл.
08.10 Играй, гармонь любимая!
08.50 Библиомания.
09.00 Новости (с субтитрами).
09.10 Смехопанорама
09.45 Смак.
10.05 Документальный детектив. „Дело обреченных. 2001 год".
10.35 В мире животных.
11.15 Детектив „Тайны отца Даулинга".
12.10 Здоровье.
12.50 „Серебряный шар". Людмила Савельева.
13.30 Дисней-клуб. „Микки Маус и его друзья".
14.00 Новости (с субтитрами).
14.15 Фильм Станислава Ростоцкого „...и на камнях растут деревья". 1-я и 2-я серии.
17.00 Вечерние новости.
17.20 „Форс-мажор" с Николаем Фоменко.
18.05 „Шутка за шуткой".
18.50 „Кто хочет стать миллионером?"
20.00 Время.
20.30 Фильм „Фрэнки и Джонни".
22.45 „Опера N 1". Концерт Витаса.
23.45 Комедия „Доброе утро, Вьетнам".

РТР

07.15 Папа, мама, я - спортивная семья.
08.00 Здоровье и жизнь.
08.30 Золотой ключ.
08.50 „Военная программа" Александра Сладкова.
09.30 Доброе утро, страна!
10.05 „Сто к одному". Телеигра.
11.00 „Наука и техника". Научно-познавательная программа.
12.05 Сериал „Дружная семейка".
12.40 „Ха". Маленькие комедии.
13.00 Вести.
13.20 Комедия „Сердца четырех".
14.50 Киноистории Глеба Скороходова.
15.00 Футбол. Чемпионат России. „Зенит" (Санкт-Петербург) - „Локомотив" (Москва).
17.00 Моя семья.
17.55 Аншлаг.
19.00 Вести.
19.25 Зеркало.
20.00 Фильм „Секта"
21.55 Фильм „Мафия бессмертна".
23.50 - 00.49 „Пассажиры в космосе: от политики к коммерции". „Небожители. Эпоху спустя". Документальный фильм.

Культура

09.00 Программа передач.
09.10 „Дикие животные". „Детектив Сквок".
09.35 Углы манежа.
10.05 . „Робин Гуд". Мультфильм.
10.50 Бабушкины рецепты.
11.05 ГЭГ.
11.20 1001 рассказ о кино.
11.35 К 75-летию со дня рождения Павла Луспекаева. „С потолка".
12.15 „Долгая счастливая жизнь". Художественный фильм
13.30 Новости культуры.
13.45 Графоман.
14.10 „Бродвей. Broadway". Документальный фильм
15.10 В.Ольшанский. „Ваша дочь Александра". Телеспектакль
16.35 „Парижский журнал". „Жемчужный король Парижа".
17.05 „Исторические концерты". Дж.Россини. Увертюры.
17.35 „Сферы" с Иннокентием Ивановым.
18.15 „В вашем доме". Николай Сличенко.
18.55 „Чудеса Марчиано". Худ. ф.
20.30 Личные воспоминания о большой жизни.
20.35 „Фрак народа". Авторская программа В.Оренова.
21.30 Новости культуры.
21.50 „Культ кино". „Ночи Кабирии". Худ. фильм

НТВ

06.55 Анонс дня.
07.00 Сегодня.
07.15 Программа для детей
07.35 Сериал „Зеркало, зеркало"
08.25 „Доктор Бранд". „Без рецепта"
09.00 Сегодня.
09.15 Криминал.
09.45 Квартирный вопрос.
10.20 „Женский взгляд" Оксаны Пушкиной.
11.00 Сегодня.
11.25 Комедия „Наравне с отцом"
13.30 Путешествия натуралиста.
14.05 Своя игра.
15.00 Сегодня.
15.25 „Афганский караван". „Профессия - репортер".
15.55 „Продолжение следует..." с Юлией Меньшовой. „Криминальный талант".
16.55 Сериал „Неизвестная планета". „На охоте с папуасами".
18.00 Сегодня.
18.45 Сериал „Агент национальной безопасности". Человек без лица". Часть 1-я.
19.55 Боевик „Взрыватель ."
21.55 „Все сразу!" „Ночные развлечения".
22.35 Фильм „Секрет"
00.40 - 01.45 Сериал „Звездные врата". „Семья"

Niedziela

21 kwietnia

БТ

07.00 Новости.
07.10 Сериал „Ключ к полям" (Международный Французский Канал). Заключительная серия.
08.05 „Агромир". Информационно-аналитическая программа.
08.30 Арсенал. Программа об армии.
09.00 Новости.
09.15 Мультиклуб.
09.40 Фильм - сказка. „Дочь принцессы с мельницы" (Чехия).
10.45 „Всё нормально, мама!" Развлекательная программа.
11.25 Телевитамин.
11.55 Сериал „Королева мечей" (Канада-Испания-Великобритания). Заключительная серия.
12.40 „Судьба человека". Елена Новицкая.
13.05 „Пой, душа!" Фольклорные коллективы Заславля.
13.35 „Наше наследие". Шедевры Национального художественного музея Беларуси. Белорусское искусство. Часть 1-я.
13.50 Док.фильм „Мой Шевченко" (Украина). Фильмы 3-й и 4-й.
14.45 „И другие официальные лица".
15.00 Новости.
15.20 Мир и мы.
15.45 Ж.Габен в худ.фильме Ж.Ренуара „Френч канкан" (Франция).
17.30 Криминальное досье.
18.00 „Встреча в Троицком" с Александром Домарацким.
18.25 „Время местное". Репортажи из провинции.
18.55 Планета „АРТ".
19.30 Телебарометр. Прогноз погоды.
19.45 Энциклопедия белорусского спорта. Волейбол.
20.00 Панорама аналитическая.
20.40 Спорт-курьер.
20.50 Худ.фильме по повести А.П.Чехова „Плохой хороший человек" („Ленфильм").
22.30 Звезды кинофестивалей в программе „Телевизионный Дом кино".
22.55 Футбол. Чемпионат Беларуси. „БАТЭ" (Борисов) - „Шахтер" (Солигорск). 2-й тайм.
23.50 Детективный сериал „Жюли Леско" (Франция).
01.20 Док.сериал „Пары и дуэты" (Международный Французский Канал).

ОРТ

07.00 Новости.
07.10 Армейский магазин.
07.40 Дисней-клуб. „Детеныши джунглей".
08.05 Утренняя звезда.
08.50 Библиомания.
09.00 Новости (с субтитрами).
09.10 „Непутевые заметки" с Дм.Крыловым.
09.30 Пока все дома.
10.10 КВН-2002.
12.15 Юмористическая программа „Сами с усами".
12.45 Умницы и умники.
13.10 Сокровища Кремля.
13.30 Дисней-клуб. „Микки Маус и его друзья".
14.00 Новости (с субтитрами).
14.15 „Ералаш".
14.20 Французская комедия „Инспектор-разиня".
16.05 Живая природа. „Царство русского медведя".
17.00 Вечерние новости.
17.20 Новый „Ералаш".
17.30 Комедия „Королева бензоколонки".
19.00 Кевин Костнер в боевике „Водный мир".
21.30 Времена.
22.45 Линия кино. Фильм Александра Сокурова „Телец".

РТР

07.05 Папа, мама, я - спортивная семья.
07.50 Русское лото.
08.40 Всероссийская лотерея „ТВ Бинго шоу".
09.20 Доброе утро, страна!
09.55 Сам себе режиссер.
10.50 „Городок". Дайджест. Развлекательная программа.
11.25 Комедия „У Фантоцци опять неприятности"
13.00 Вести.
13.20 Парламентский час.
14.05 Диалоги о животных.
15.00 Вокруг света.
15.50 ТВ Бинго новости.
15.55 Аншлаг.
17.00 Приключенческ. фильм „Фантом"
19.00 Вести недели.
20.10 „Комната смеха". Юмористическая программа.
21.10 Вечерний сеанс. Мел Гибсон и Джоди Фостер в остросюжетном фильме „Мэверик" (США). 1994 г.
23.35 Спорт за неделю.
00.35 - 01.41 По просьбам зрителей. Кайл Маклахлен и Шерилин Фенн в Простые сериале Дэвида Линча „Твин Пикс" (США).

Культура

09.00 Программа передач.
09.10 „Дикие животные". „Пастбища".
09.35 „Перепутовы острова". Телеигра для школьников.
10.00 „Зловредное воскресенье". Художественный фильм
11.20 Недлинные истории.
11.35 1001 рассказ о кино.
11.50 К 80-летию со дня рождения Станислава Ростоцкого. „Майские звезды". Художественный фильм
13.30 Новости культуры.
13.45 Магия кино.
14.10 „Пес в сапогах", „Архангельские новеллы". Мультфильмы.
14.50 „Шедевры мирового музыкального театра". Дж.Пуччини. „Богема". Фильм-опера.
16.50 „Дом актера". „Далекое и близкое".
17.35 Тем временем.
18.15 „XX век. Избранное". Станислав Ростоцкий. К 80-летию со дня рождения.
18.55 „Доживем до понедельника". Худ. фильм
20.35 Личные воспоминания о большой жизни.
20.40 „Гость в актерской студии". Джек Леммон.
21.30 Новости культуры.
21.50 „Мистер Робертс". Худ. фильм

НТВ

06.55 Анонс дня.
07.00 Сегодня.
07.20 Программа для детей „Улица Сезам".
07.40 Ох, уж эти дети!
08.10 Пепси-чарт.
09.00 Сегодня.
09.15 „Агент национальной безопасности". Сериал.
10.25 Криминальная Россия. „Убить по-американски".
11.00 Сегодня.
11.25 Наше кино. Ю.Никулин, Н.Румянцева и Ю.Белов в комедии „Неподдающиеся".
13.05 Вкусные истории.
13.25 Служба спасения.
14.00 Своя игра.
15.00 Сегодня.
15.25 „Кожаные головы". „Профессия- репортер".
15.45 „Я и моя собака". Дог-шоу.
16.40 „Вера Сотникова". „Женский взгляд" Оксаны Пушкиной.
17.15 Очная ставка.
17.50 Шоу Елены Степаненко.
18.45 Сериал „Агент национальной безопасности". „Человек без лица". Часть 2-я.
20.00 „Намедни" с Леонидом Парфёновым.
21.15 Куклы.
21.35 Фильм „Немой крик"
23.45 Сериал „Звездные врата". „Тайны"
00.50 - 01.25 Журнал Лиги чемпионов.(США).
22.30 Мир кино. Комедия „Лишенные дара речи"
00.40 - 01.20 Журнал Лиги чемпионов.

TVP-1

Poniedziaiek

07:00 Kawa czy herbata
08:30 Telezakupy
09:00 Wiadomości
09:15 Krakowskie Przedmieście
09:25 Mapeciątka; serial anim.
09:50 Budzik
10:25 Lassie; serial
10:50 Świat lalek
11:50 Telezakupy
12:05 Na tropie zapomnian. bogów
12:40 Nauka języka niemieckiego
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Kontrasty
13:25 Rolnictwo na świecie
13:45 Plebania; serial
14:15 Domownik
14:35 Telezakupy
14:50 Dziecko,troski i radości
15:10 Niepodobni
15:25 Dzieci różnych bogów
16:00 Wiadomości
16:10 Sprawa dla reportera
16:45 Układ scalony
17:00 Rower Błażeja
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:30 Klan; telenowela
19:00 Mój ślad w Telewizji
19:05 Sprawy rodzinne; serial
19:50 5 minut o Unii Europejskiej
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:10 Miej oczy szeroko otwarte
22:15 Teatr Telewizji; Portugalia
23:40 Monitor Wiadomości
00:05 Sportowy flesz
00:10 Rozmowy na nowy wiek
00:40 Inny mężczyzna, inna szansa; film fab.

Wtorek

07:00 Kawa czy herbata
08:30 Telezakupy
08:45 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:15 Krakowskie Przedmieście
09:25 Mapeciątka; serial anim.
09:50 Jedyneczka
10:20 Bajeczki Jedyneczki
10:30 Opowieści Mamy gęsi; serial
11:00 Świat lalek
11:55 Telezakupy
12:10 Niedźwiedzie i zagadka hibernacji
12:40 Nauka języka niemieckiego
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 W drodze do Unii
13:45 Klan; telenowela
14:10 Szansa na życie
14:25 Narodziny
14:30 Telezakupy
14:45 Obserwator wojskowy
15:10 Czarny serial; Katastrofa Kopernika
15:35 Wielki mały biznes
16:00 Wiadomości
16:10 Kontrowersje
16:35 Kulisy PRL-u
17:00 Rower Błażeja
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:30 Klan; telenowela
19:00 Mój ślad w Telewizji
19:05 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:10 Sprawiedliwość na 18 kołach; serial
22:00 Młodość w czasach zagłady
22:50 Forum
23:35 Wrzuć Jedynkę
23:40 5 minut o Unii Europejskiej
23:50 Monitor Wiadomości
00:10 Sportowy flesz
00:20 Plus minus
00:55 Czuła jest noc; film fab.

Środa

07:00 Kawa czy herbata
08:30 Telezakupy
08:45 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:15 Krakowskie Przedmieście
09:25 Mapeciątka; serial anim.
09:50 Jedyneczka
10:20 Bajeczki Jedyneczki
10:30 Tajemnicze przygody; serial
10:55 Świat lalek
11:55 Telezakupy
12:10 Zwierzęta świata
12:40 Nauka języka niemieckiego
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Kontrasty
13:25 Samo życie
13:45 Klan; telenowela
14:10 Spacery z dziadkiem
14:30 Telezakupy
14:45 Forum;
15:30 Podróże małe i duże
16:00 Wiadomości
16:10 Wyprzedzić chorobę
16:35 Europa bez granic
17:00 Rower Błażeja
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:30 Klan; telenowela
19:00 Mój ślad w Telewizji
19:05 Między nami
19:50 5 minut o Unii Europejskiej
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:10 Wyspa na Ptasiej; film
23:00 Kronika kryminalna
23:25 Oblicza mediów
23:50 Monitor Wiadomości
00:10 Sportowy flesz
00:15 Czas na...kontrowers. dokum.
01:10 Rodzina; film fab.

Czwartek

07:00 Kawa czy herbata
08:30 Telezakupy
09:00 Wiadomości
09:15 Krakowskie Przedmieście
09:25 Mapeciątka; serial anim.
09:50 Budzik
10:15 Bajeczki Jedyneczki
10:25 Stinky i Jake; serial anim.
10:50 Świat lalek
11:55 Pan Złota Rączka; serial
12:40 Telezakupy
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Horyzonty
13:45 Klan; telenowela
14:10 ZUS radzi
14:20 Dobra szkoła
14:30 Telezakupy
14:50 Miliard w rozumie
15:15 Od Platona i Newtona...
15:40 Ja i moje życie
16:00 Wiadomości
16:10 Babiniec
16:35 Euroexpress
17:00 Rower Błażeja
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:30 Plebania; serial
19:00 Mój ślad w Telewizji
19:05 Decyzja należy do ciebie
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:10 Nash Bridges; serial
22:00 Sprawa dla reportera
22:35 Progr. publ.
23:20 5 minut o Unii Europejskiej
23:30 Monitor Wiadomości
23:50 Sportowy flesz
00:00 Pegaz
00:30 Gorąco polecam; film fab.

Piątek

07:00 Kawa czy herbata
08:30 Telezakupy
08:45 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:15 Krakowskie Przedmieście
09:25 Mapeciątka; serial anim.
09:50 Jedyneczka
10:20 Mapeciątka; serial anim.
10:45 Świat lalek
11:45 Telezakupy
12:00 Teologia ikon
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Czas relaksu
13:45 Plebania; serial
14:35 Telezakupy
14:55 Pr. publ.
15:40 Światowe dziedzictwo kultury
16:00 Wiadomości
16:10 Reportaż
16:35 Szerokie tory
17:05 Raj
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:35 Plebania; serial
19:05 Randka w ciemno
19:45 Jaka to melodia?
20:10 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:10 Loch Ness; film fab
22:50 Na żywo
23:30 Monitor Wiadomości
23:55 Sportowy flesz
00:00 Opiekunka; film fab.
01:35 Obrońcy: w labiryncie zła; film
03:15 Noc z Muppetami

Sobota

07:30 Rok w ogrodzie
08:00 Agrolinia
09:00 Wiadomości
09:15 Przygody szwajcarskiej rodziny Robinsonów; serial
09:40 Ziarno
10:05 Budujemy Mosty
10:35 Walt Disney przedstawia
11:55 Nowe przygody Flippera; serial
12:40 Kolejka
13:00 Zabawy językiem polskim
13:30 Kwadrans na kawę
13:45 Kobiety Białego Domu
14:00 Wiadomości
14:10 Pr. roz.
14:40 Słoneczny patrol; serial
15:25 Depeche Mode
16:00 Zwierzęta świata
16:35 Podróżnik
17:00 Co Pani na to?
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:30 Plebania; serial
19:00 Kochamy polskie seriale
19:30 Jaka to melodia?
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:05 Cyrulik syberyjski cz2; film
00:50 Po trupach; film fab.
02:10 Randall i duch Hopkirka; serial

Niedziela

07:30 Proszę o odpowiedź
07:45 Przystanek Unia
08:35 Mapeciątka; serial anim.
09:00 Niewidzialna mama II; film
10:00 Teleranek
10:30 Myślisz o kimś?
11:00 Teatr dla Dzieci
11:50 Od przedszkola dla Opola
12:25 Otwarte drzwi
13:00 Anioł Pański
13:10 Czasy
13:25 Tydzień
14:00 Wiadomości
14:10 Poszukiwacze skarbów
14:40 Powrót siedmiu wspaniałych; film fab.
16:10 Bezpieczna Jedynka
16:40 Tour de Maryla
17:25 Za kulisami
18:00 Teleexpress
18:20 Dziennik telewizyjny
18:35 Lokatorzy; serial
19:05 Śmiechu warte
19:30 Jaka to melodia?
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:05 Blondynka cz2; film fab.
22:35 Czas na dokument
23:05 Wszystko o mojej matce; film
00:45 Sportowa Jedynka
01:05 Niegrzeczne aniołki; serial

Poniedziałek

15 kwietnia

TVP 2

08:15 Wędrówki przyrodnicze
08:50 Studio urody
09:00 PROGRAM LOKALNY
09:30 Na dobre i na złe; serial
10:30 Na kresy
11:30 Afryka moich marzeń
13:00 Ojczyzna-polszczyzna
13:15 Chrzest
13:30 Oko w oko z żywiołem
14:00 Panorama
14:10 Fatalny rewolwer; serial
14:55 Przygody Chucka Finn'a; serial
15:20 Krzyżówka 13-latków
15:45 Sztuka magii; serial
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:30 Złotopolscy; telenowela
17:55 Na dobre i na złe; serial
18:50 PROGRAM LOKALNY
19:30 Panorama
19:55 Va banque
20:25 Znaki czasu
20:55 Śpiewające Fortepiany
22:00 Panorama
22:35 Oddam życie za pracę
23:05 997-magazyn kryminalny
23:45 Karate po polsku; dramat
01:15 Chyba tak...; komedia
02:50 Album Chopinowski

Polonia

07:00 Kawa czy herbata
08:30 Od A do Z
08:45 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:15 Krakowskie Przedmieś.
09:25 Klan; telenowela
09:50 Czas na antyki
10:10 Język filmu
10:25 Katalog zabytków
10:35 Przemoc w rodzinie
10:50 Małe ojczyzny
11:15 Miss Polonia in Deutschland
11:35 Od przedszkola do Opola
12:10 Psi świat; serial anim
12:35 Klan; telenowela
13:00 Wiadomości
13:10 Biografie
14:05 Rodzina Połanieckich; serial
15:25 Ze sztuką na ty
16:00 Wiadomości
16:10 Czas na antyki
16:30 Język filmu
16:50 Katalog zabytków
17:00 Panorama
17:30 U siebie; „Spis"
17:50 Królowie Parany
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:30 Szkoła na wesoło
19:00 Psi świat; serial anim
19:30 Panorama
19:50 Klan; telenowela
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:50 Berliński express
22:00 Rodzina Połanieckich; serial
23:25 Sprawa dla reportera
23:55 Ze sztuką na ty
00:25 Przeboje z filharmonii
00:45 Monitor Wiadomości
01:10 Rycerze i rabusie; serial
02:00 Ojczyzna-polszczyzna
02:15 Przygód kilka wróbla Ćwirka
02:30 Wiadomości

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Serial anim.
08:50 Wysoka fala – serial
09:40 Jezioro marzeń – serial
10:30 Serca na rozdrożu;serial
11:25 Samo życie – serial
12:00 Amor latino – telenowela
12:50 Z głową w chmurach – serial
13.45 Życie jak poker - serial
14.15 1, 2, 3 - śpiewaj Ty
14:45 Teleturniej
15:15 4 x 4 - magazyn motoryzacyjny
15:45 Twój lekarz
16:15 Serial anim.
16:45 Informacje
17:15 1, 2, 3 - śpiewaj Ty
17:30 IDOL
18:20 Program rozrywkowy
18:50 Serca na rozdrożu; serial
19:40 Informacje
20:15 Amor latino – telenowela
21:05 Program rozrywkowy
21:30 Samo życie – serial
22:00 Kochaj albo rzuć - film
00:00 Informacje
00:20 Graffiti
00:30 Komentarz gospodarczy
00:40 NIGHT CLUB
01:10 Bumerang
01.40 W imieniu prawa
02:20 Muzyka na BIS

Białystok

07:30 Kurier
07:35 Przegląd gospodarczy
08:00 Serial anim.
08:35 Serial anim.
09:00 Telemagazyn
09:45 Gość dnia
10:00 Film dok.
10:30 Kurier
10:35 Ryzykanci
11:30 Kurier
11:45 Telekurier na bis
12:15 Gość dnia
12:45 Integracja
13:00 Ot niedzieki do niedzieki
13:30 Kurier
13:35 Film dok.
14:30 Kurier
14:45 Agrobiznes
15:00 Świat - magazyn międzynarodowy
15:30 Kurier
15:45 To jest temat
16:00 Serial dok.
16:30 Kurier
16:40 Obiektyw
16:45 Kartka z kalendarza
16:50 Gość dnia
17:00 Panorama
17:45 Od Niedzieli do niedzieli
18:15 To est temat
18:30 Kurier
18:50 Telemagazyn
19:20 Regiony kultury
19 30 Telemagazyn
20:30 Portrety
21:00 Telekurier
21:45 Eurotel
22:15 Obiektyw
22:30 Kurier gospodarczy
22:45 Telemagazyn
22:55 Echa dnia
23:00 Film fab.
00:35 Kurier

Wtorek

16 kwietnia

TVP 2

08:20 Psi świat; serial
08:50 Studio urody
09:00 Program lokalny
09:30 Co ludzie powiedzą; serial
10:00 Fatalny rewolwer; serial
11:00 Święta wojna; serial
11:30 Podróże kulinarne
12:00 Wielka odmiana; serial
12:50 Film dok.
13:40 Krajobraz Polski
14:00 Panorama
14:10 Fatalny rewolwer; serial
14:55 Przygody Chucka Finn'a; serial
15:25 30 ton!
15:55 Providence; serial
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:30 Złotopolscy; telenowela
18:00 Słoneczny patrol; serial
18:45 Podróże z Euro
18:50 Program lokalny
19:30 Panorama
19:55 Jeden z dziesięciu
20:30 Ogród sztuk
20:55 Podróże z Euro
21:00 M jak miłość; serial
22:00 Panorama
22:35 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:35 Więzy miłości; Jude; film
01:40 Art noc
02:20 Skazani na głód

Polonia

07:00 Kawa czy herbata
08:30 Gość Jedynki; powt.
08:45 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:11 Pogoda
09:15 Krakowskie Przedmieś.
09:25 Klan; telenowela
09:50 Studnia
10:35 Podróże kulinarne
11:00 Gwiazdozbiór polskiego sportu
11:30 Zgadnij odpowiedz
11:35 Przygody Rozbójnika Rumcajsa
11:40 Nie tylko dinozaury
12:00 Tajemnica Sagali; serial
12:30 Klan; telenowela
13:00 Wiadomości
13:15 Sportowy tydzień
14:05 Berliński express
14:15 Plebania; serial
14:45 Szansa na sukces
15:40 Ojczyzna-polszczyzna
16:00 Wiadomości
16:10 Portret Sarmacki
16:35 Eurofolk
17:00 Panorama
17:30 Raj
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:30 Zgadnij odpowiedz
18:35 Przygody Rozbójnika Rumcajsa
18:40 Nie tylko dinozaury
19:00 Tajemnica Sagali; serial
19:30 Panorama
19:50 Klan; telenowela
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:00 Marszałek Piłsudski; serial
22:00 Plebania; serial
22:30 A wszystko to...
23:25 997-magazyn kryminalny
00:00 Forum
00:45 Monitor Wiadomości
01:10 Kolejka
01:40 Tylko Kaśka; serial
02:15 Reksio

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Incredible Hulk - serial
08:25 Sabrina - nastoletnia czarownica – serial
08:50 Wysoka fala – serial
09:40 Miłość, czy kochanie? – serial
10:30 Serca na rozdrożu; serial
11:25 Samo życie – serial
12:00 Amor Latino – telenowela
12:45 Z głową w chmurach – serial
13:45 Życie jak poker – serial
14:15 Macie co chcecie
14:45 Trędowata - serial
15:45 Najzabawniejsze zwierzątka świata
16:15 Faceci w czerni - serial
16:45 Informacje
17:15 Raz, dwa, trzy - śpiewaj ty
17:30 Strażnik Teksasul;serial
18:20 Bar
18:50 W imieniu prawa; serial
19:45 Informacje
20:15 Amor latino - telenowela
21:00 Bar
21:45 Samo życie – serial
22:00 Imperium kontratakuje - film fab.
00:00 Informacje
00:20 Graffiti
00:30 Komentarz gospodarczy
00:40 NIGHT CLUB
02:10 Muzyka na BIS

Białystok

07:30 Kurier
07:35 Echa dnia
08:00 Bajarz - serial anim.
08:35 Kłopoty z Zosią - serial
09:00 Telemagazyn
09:45 Gość dnia
10:00 Film dok.
10:30 Kurier
10:35 Film dok.
11:20 Regiony kultury
11:30 Kurier
11:45 Telekurier
12:15 Gość dnia
12:30 Kurier
12:40 To jest temat
13:00 Kwartet
13:30 Kurier
13:35 Film dok.
14:45 Agrobiznes
15:00 Teleplotki
15:30 Kurier
15:45 To jest temat
16:00 Film dok.
16:40 Obiektyw
17:45 Kwartet
18:15 To jest temat
18:50 Telemagazyn
19:00 Obiektyw
19:20 Regiony kultury
19:30 Telemagazyn.
21:00 Telekurier
21:45 Eurotel
21:55 Echa dnia
22:15 Obiektyw
22:30 Kurier Gospodarczy
22:45 Telemagazyn
23:00 Film fab.
23:45 Kino nocne
00:50 Kurier

Środa

17 kwietnia

TVP 2

08:20 Psi świat; serial
08:50 Studio urody
09:00 Program lokalny
09:30 W labiryncie; telenowela
10:00 Transmisja obrad Sejmu
14:00 Panorama
14:10 Fatalny rewolwer; serial
14:55 Przygody Chucka Finn'a; serial
15:25 Krzyżówka szczęścia
15:55 Providence; serial
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:22 Pogoda
17:30 Słoneczny patrol; serial
18:20 Mecz towarzyski w piłkę nożną
20:30 Album Chopinowski
21:00 M jak miłość; serial
22:00 Panorama
22:55 Mecz towarzyski w piłkę nożną
01:05 Chłopiec do bicia; film
02:40 Football, football

Polonia

07:00 Kawa czy herbata
08:30 Gość Jedynki
08:45 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:15 Krakowskie Przedmieś.
09:25 Klan; telenowela
09:50 Dobre książki
10:20 Przyrodnicy
10:40 Forum
11:30 Drzwi do lasu
12:00 Trzy misie; serial anim.
12:30 Klan; telenowela
13:00 Wiadomości
13:10 Marszałek Piłsudski; serial
14:05 Korczak; dramat
16:00 Wiadomości
16:10 Dobre książki
16:40 Przyrodnicy
17:00 Panorama
17:30 Kontrowersje
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:30 Drzwi do lasu
18:55 Trzy misie
19:20 Słowiki pod Andami
19:50 Klan
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:00 Wieści polonijne
21:15 Skarbiec magazyn historyczno-kulturalny
21:40 Polskie smaki
22:00 Korczak; dramat
23:50 Przeboje z filharmonii
00:00 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie
00:45 Monitor Wiadomości
01:05 Sportowy flesz
01:10 Robert Chojnacki
01:40 Królowie Parany
01:50 Karino; serial
02:15 Kocur Wawrzyniec i Przyjaciele
02:30 Wiadomości

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Faceci w czerni - serial
08:25 Młody Herkules - serial
08:50 Strażnik Teksasu; serial
09:40 Jezioro marzeń – serial
10:30 W imieniu prawa
11:25 Samo życie – serial
12:00 Amor latino – telenowela
12:45 Z głową w chmurach – serial
13:45 Życie jak poker – serial
14:15 Izabela – serial
14:45 Zerwane więzi
15:45 Graczykowie – serial
16:15 Incredible Hulk - serial
16:45 Informacje
17:15 Raz, dwa, trzy - śpiewaj ty
17:30 Wysoka fala – serial
18:20 Bar
18:50 Serca na rozdrożu;erial
19:40 Informacje
20:15 Amor latino – telenowela
21:00 Bar
21:30 Rodzina Zastępcza - serial
22:00 Świat według kiepskich - serial
22:30 Zerwane więzi
23:30 Telewizyjne Biuro Śledcze
00:00 Informacje
00:20 Graffiti
00:30 Komentarz gospodarczy
00:40 NIGHT CLUB
01:40 W imieniu prawa
02:10 Muzyka na BIS

Białystok

07:30 Kurier
07:35 Echa dnia
08:00 Babar - serial anim
08:45 Opowieści taty Bobra - serial anim.
09:00 Telemagazyn
09:30 Kurier
09:45 Gość dnia
10:00 Przewodnik po ekonomii
10:35 Ryzykanci
11:20 Regiony kultury
11:30 Kurier
11:45 Telekurier
12:15 Gość dnia
12:30 Kurier
12:45 To jest temat
13:00 Odkryj nowy świat
13:30 Kurier
13:35 Film dok.
14:30 Kurier
14:45 Agrobiznes
15:00 Polskie młyny i wiatraki
15:30 Kurier
15:45 To jest temat
16:00 Film dok.
16:30 Kurier
16:40 Obiektyw
17:30 Kurier
17:45 Odkryj nowy świat
18:15 To jest temat
18:30 Kurier
18:50 Przegląd suwalsko - mazurski
19:00 Obiektyw
19:20 Regiony kultury
19:30 Telemagazyn
20:30 Kino ma sto lat
21:00 Telekurier
21:30 Kurier
21:45 Eurotel
21:55 Echa dnia
22:15 Obiektyw
23:30 Kurier gospodarczy
22:45 Telemagazyn
23:00 Film fab.
00:35 Kurier
01:00 Kino nocne

Czwartek

18 kwietnia

TVP 2

08:20 Psi świat; serial
08:50 Studio urody
09:00 Program lokalny
09:30 W labiryncie; telenowela
10:00 Transmisja obrad Sejmu
14:00 Panorama
14:10 Fatalny rewolwer; serial
14:55 Przygody Chucka Finn'a; serial
15:25 Euro-Quiz
15:55 Providence; serial
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:30 J.A.G Wojskowe Biuro Śledcze; serial
18:20 Chłop i baba; serial
18:50 Program lokalny
19:30 Panorama
19:55 Jeden z dziesięciu
20:30 Europejczycy
21:00 Całe zdanie nieboszczyka; serial
22:00 Panorama
22:35 Polska bez fikcji
23:05 Bandycki Petersburg; serial
00:05 Trąbka Clifforda Browna; film fab.
01:45 Oko w oko z żywiołem

Polonia

07:00 Kawa czy herbata
08:30 Gość Jedynki; powt.
08:45 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:15 Krakowskie Przedmieś.
09:25 Złotopolscy; telenowela
09:50 Sekrety zdrowia
10:15 Kwadrans na kawę
10:30 Literatura Polska od A do Z
10:45 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie
11:30 Zgadnij odpowiedz
11:35 Przygody Rozbójnika Rumcajsa
11:40 Tęczowa bajeczka
11:50 Kolorowe nutki
12:00 Tropiciele gwiazd
12:30 Złotopolscy; telenowela
13:00 Wiadomości
13:15 Wieści polonijne
13:30 Skarbiec magazyn historyczno-kulturalny
13:55 Polskie smaki
14:15 Teatr na wesoło; Druga pułapka miłości
15:25 Robert Chojnacki
16:00 Wiadomości
16:10 Sekrety zdrowia
16:35 Kwadrans na kawę
17:00 Panorama
17:23 Pogoda
17:30 Nie tylko dla komandosów
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:30 Przygody dzielnego Sylvana; serial anim.
19:00 Tropiciele gwiazd; serial
19:30 Panorama
19:50 Złotopolscy; telenowela
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:00 Forum Polonijne
22:00 Teatr na wesoło; Druga pułapka miłości
23:10 Słynne koncerty fortepianowe
00:00 Debata
00:45 Monitor Wiadomości
01:10 Euroexpress
01:25 Pegaz
01:55 Przygody dzielnego Sylvana
02:15 Film pod strasznym tytułem

Polsat

07:00 Muzyka
08:00 Incredible Hulk - serial
08:25 Zwariowany świat Malcolma – serial
08:50 Largo – serial
09:40 V.I.P. 3 – serial
10:30 Serca na rozdrożu;serial
11:25 Rozwód po amerykańsku – serial
12:00 Amor latino – telenowela
12:45 Z głową w chmurach – serial
13:45 Życie jak poker – serial
14:15 Macie, co chcecie
14:45 Disco Polo Live
15:45 Świat według Kiepskich - serial
16:15 Faceci w czerni - serial
16:45 Informacje
17:15 Raz, dwa, trzy - śpiewaj ty
17:30 Legendy kung-fu; serial
18:20 Bar
18:50 W imieniu prawa; serial
19:40 Informacje
20:15 Amor latino – telenowela
21:05 Bar
21:45 Samo życie – serial
22:15 Ostry dyżur – serial
23:00 Boston Public - serial
00:00 Informacje
00:20 Graffiti
00:30 Komentarz gospodarczy
00:40 NIGHT CLUB
01:10 Co się wydarzyło w miasteczku Tarrington – Film
03:00 Muzyka na BIS

Białystok

07:30 Kurier
07:35 Echa dnia
08:00 Serial anim.
08 35 Serial anim.
09:00 Dzień dobry
09:30 Kurier
09:45 Gość dnia
10:00 Śladami wspólnej historii
10:35 Serial dok.
11:45 Telekurier
12:15 Gość dnia
12:45 Toj est temat
13:00 Małe ojczyzny
13:35 Film dok.
14:45 Agrobiznes
15:00 Telemagazyn
15:45 To jest temat
16:00 Jabłko newtona
16:40 Obiektyw
17:45 Małe ojczyzny
18:15 To jest temat
18:50 Obiektyw
19:20 Regiony kultury
19:30 Telemagazyn
20:30 Album Mazowsza
20:45 Kościoły pomorza zachodniego
21:00 Telekurier
21:45 Eurotel
21:55 Echa dnia
22:15 Obiektyw
22:30 Kurier gospodarczy
22:45 Telemagazyn
23:00 Film fab.
01:00 Kino nocne

Piątek

19 kwietnia

TVP 2

08:20 Psi świat; serial
08:50 Studio urody
09:00 Program lokalny
09:25 W labiryncie; telenowela
10:00 Fatalny rewolwer; serial
10:45 Co nam w duszy gra
11:30 Oby tak dalej; kom.
13:00 Pr. publ.
13:25 Nieznane siły przyrody
14:00 Panorama
14:10 Fatalny rewolwer; serial
14:55 Przygody Chucka Finn'a; serial
15:25 Euro-Quiz
15:55 Wokół nas; Żółtodzioby
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:30 07 zgłoś się; serial
18:50 PROGRAM LOKALNY
19:30 Panorama
19:55 Przebojowa Łódź Podwodna
21:00 Wiosenny koncert
22:00 Panorama
22:35 Lista Sendlerowej
23:25 Wieczór z Jagielskim
00:10 Święty z Fortu Washington; film fab.
01:55 Nowojorscy gliniarze; serial
02:40 Szmat czasu; film fab.

Polonia

07:00 Kawa czy herbata
08:30 Gość Jedynki
08:45 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:15 Krakowskie Przedmieś.
09:25 Złotopolscy; telenowela
09:50 Mistrzowie
10:15 Z lamusa techniki
10:25 Parnas Literacki
10:35 Debata
11:30 Budzik
12:00 Hrabia Kaczula
12:30 Złotopolscy; telenowela
13:00 Wiadomości
13:15 Forum Polonijne
14:15 Więzy krwi; serial
15:00 Hity satelity
15:15 Wieczór z Jagielskim
16:00 Wiadomości
16:15 Mistrzowie
16:40 Z lamusa techniki
16:50 Parnas Literacki
17:00 Panorama
17:30 Pegaz
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:30 Hity satelity
18:45 Nie tylko o...
19:00 Hrabia Kaczula; serial
19:30 Panorama
19:50 Złotopolscy; telenowela
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:00 Wieści polonijne
21:15 Zaproszenie
21:40 Mówi się...
22:00 Więzy krwi; serial
22:45 Nie tylko o...
23:05 Młodość w czasach zagłady
00:00 Porozmawiajmy
01:00 Monitor Wiadomości
01:20 Sportowy flesz
01:25 Hity satelity
01:40 Od przedszkola do Opola
02:15 Miś Uszatek

Polsat

07:00 Muzyka
08:00 Faceci w czerni - serial
08:25 Młody Herkules - serial
08:50 Legendy kung-fu; serial
09:40 Ostry dyżur – serial
10:30 W imieniu prawa
11:25 Samo życie – serial
12:00 Amor latino – telenowela
12:45 Z głową w chmurach – serial
13:45 Życie jak poker - serial
14:15 Raz, dwa, trzy - śpiewaj ty
14:45 Disco Relax
15:45 Benny Hill
16:15 Incredible Hulk - serial
16:45 Informacje
17:15 Raz, dwa, trzy - śpiewaj ty
17:30 Wysoka fala – serial
18:20 Bar
18:50 Serca na rozdrożu; serial
19:43 Era biznesu
19:45 Informacje
20:15 Amor latino – telenowela
21:00 Bar
21:45 Samo życie – serial
22:00 IDOL
22:30 Losowanie Lotto
23:00 Z Archiwum X – serial
00:00 Informacje
00:20 Graffiti
00:30 Komentarz gospodarczy
00:40 NIGHT CLUB
01:10 Rocky Horror Picture Show -film fab.
03:00 Playboy
03:45 Muzyka na BIS

Białystok

07:30 Kurier
07:35 Echa dnia
08:00 Babar - serial anim.
08 35 Film fab.
09:00 Dzień dobry
09:45 Gość dnia
10:00 Przewodnik po biznesie
10:30 Kurier
10:35 Transmisja mszy św.
11:45 Telekurier
12:15 Gość dnia
12:45 To jest temat
13:00 Magazyn ekologiczny
13:35 Film dok.
14:45 Agrobiznes
15:00 Medicina 2001
15:45 To jest temat
16:00 Świat ogrodów
16:40 Obiektyw
17:45 Magazyn ekologiczny
18:15 To jest temat
18:30 Kurier
18:50 Obiektyw
19:20 Regiony kultury
19:30 Telemagazyn
20:30 Pamiętam ciebie z tamtych lat
21:00 Telekurier
21:45 Eurotel
21:55 Echa dnia
22:15 Obiektyw
22:30 Kurier gospodarczy
22:45 Telemagazyn
23:00 Polska liga siatkówki
01:00 Film fab.

Sobota

20 kwietnia

TVP 2

08:00 Echa tygodnia
08:30 Spróbujmy razem
09:00 Program lokalny
10:00 M jak miłość; serial
10:55 Nieznane siły przyrody
11:25 Kręcioła
11:45 Sławny Jett Jackson; serial
12:15 Arka Noego
12:40 Kino bez rodziców
13:10 Tajemnicze przygody Juliusza Verne'a; serial
14:00 50 lat TVP
15:00 Familiada; teleturniej
15:30 Złotopolscy; telenowela
16:05 Tata Show
17:00 Śpiewające Fortepiany
18:00 30 ton!
18:30 Jazda kulturalna
19:00 PROGRAM LOKALNY
19:30 Panorama
19:55 Herbatka u Tadka
20:55 Benefis „Na dobre i na złe"
21:50 Słowo na niedzielę
22:00 Panorama
22:35 Odnaleźć siebie; film
00:25 Zatopieni; film fab.
02:25 Mayring znaczy mama film fab.

Polonia

07:00 Na dobre i na złe; serial
08:00 Echa tygodnia
08:30 Pegaz
09:00 Wiadomości
09:10 Centrum czyli pogranicze...
09:35 Konie
09:40 Ziarno
10:10 Zabawy językiem polsk.
10:35 Dzieci dzieciom
10:45 Pandora i Platon
11:15 Lista Sendlerowej
12:00 Wieści polonijne
12:20 Zaproszenie
12:45 Klan; telenowela
14:00 Wiadomości
14:15 Kariera Nikodema Dyzmy; serial
15:15 Od przedszkola do Opola
15:50 Pamiętaj o mnie
16:10 Podróże kulinarne
16:35 Wojna domowa; serial
17:25 Tam gdzie jesteśmy
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:30 Na dobre i na złe; serial
19:30 Panorama
19:50 Zaproszenie
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:00 Kariera Nikodema Dyzmy; serial
22:00 Złote przeboje
23:00 Lista Sendlerowej
23:45 Wieczór z Jagielskim
00:30 Co Pani na to?
01:05 Nie tylko o...
01:20 Na dobre i na złe; serial
02:15 Przygody Misia Colargola
02:30 Wiadomości

Polsat

07:00 Disco Relax
08:00 Twój lekarz
08:30 W drodze
09:00 Smocze opowieści - serial
09:30 Poochini - serial anim
10:00 Dziwolągi - serial anim
10:30 Młody Herkules – serial
11:00 Disco Polo Live
12:00 Słowo honoru - film
13:45 Trzeci człowiek – film
15:30 Pr.rozr.
16:00 4 x 4 - magazyn motoryzacyjny
16:35 World's Most Amazing Videos
16:45 Informacje
16:55 Prognoza pogody
17:05 Najzabawniejsze zwierzęta świata
17:35 Miłość, czy kochanie?
18:25 Apetyt na miłość
18:55 Jezioro marzeń – serial
19:45 Informacje
20:10 Życiowa szansa
21:00 Bar
22:15 Graczykowie - serial
22:45 Bar
23:00 Nigdy nie mów nigdy więcej – film fab.
01:10 Playboy
02:25 Pustynna pułapka - film
03:35 Muzyka na BIS

Białystok

08:00 Fraglesy - serial anim.
08:30 Kurier
08:35 Serial anim.
09:00 Telemagazyn
10:00 Teleturniej
10:45 Świat - magazyn międzynarodowy
11:10 Teleturniej
11:20 Książka dla dzieci
11:35 U siebe
12:30 Kurier
12:35 Cel podróży
13:30 Kurier
13:45 Reportaż tygodnia
14:00 Magazyn motoryzacyjny
14:30 Kurier
14:35 Podaj cegłę
15:05 Zaproszenie
15:30 Kurier
15:35 Siedem szczytów
16:05 Film animowany
16:30 Kurier
16:40 Telemagazyn
17:30 Telekurier
17:45 Pr. rozr.
18:35 Świat - magazyn międzynarodowy
19:00 Obiektyw
19:20 Regiony kultury
19:30 Telemagazyn
20:00 Polska liga koszykówki
21:00 Telekurier bis
21:30 Kurier
21:45 Przegląd gospodarczy
22:15 Obiektyw
22:30 Kurier
22:45 Podlaski magazyn sportowy
23:00 Film fab.
00:50 Sportowa sobota
01:20 Film fab.

Niedziela

21 kwietnia

TVP 2

08:05 Film dla niesłyszących
08:55 Słowo na niedzielę
09:00 Program lokalny
10:00 M jak miłość; serial
10:50 Nie tylko dla komandosów
11:30 Wyprawa z National Geographic
12:30 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza
13:00 Przewodnik dusz; film
15:00 Familiada
15:30 Złotopolscy; telenowela
16:05 Szansa na sukces
17:00 Na dobre i na złe; serial
18:00 Święta wojna; serial
18:30 7 dni świat
19:00 Program lokalny
19:30 Panorama
20:05 Magazyn piłkarski „Gol"
21:00 Benefis „Na dobre i na złe"
22:00 Panorama
22:20 Sport-telegram
22:28 Prognoza pogody
22:35 Jest jak jest; serial
23:05 Rozwiązanie konkursu audiotele
23:15 Witold Gombrowicz
00:00 Studio Teatralne Dwójki; Ślad
00:45 Czarodziej samotności; film fab.

Polonia

07:20 M jak miłość; serial
08:10 Słowo na niedzielę
08:15 Pogórzanie
08:30 Ukryte pod suknią
08:45 Biografie
09:45 Niedzielne muzykowanie
10:15 Trójka hultajska; komedia
11:40 Opowieści z Nowego Testamentu
12:05 Złotopolscy; telenowela
13:00 Anioł Pański
13:10 Czasy
13:25 Otwarte drzwi
14:00 Transmisja mszy św.
15:10 Czterej pancerni i pies; serial
15:50 Folkowy Forogram Roku
16:15 Nowa Tradycja
17:00 Biografie
18:00 Teleexpress
18:20 Dziennik telewizyjny
18:30 M jak miłość; serial
19:22 Pogoda
19:30 Panorama
19:50 Kochamy polskie seriale
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:00 Polonica; film fab.
22:30 Szansa na sukces
23:20 Ja geniusz
23:30 *Opowieść o Józefie Szwejku i jego drodze na front*
00:00 Magazyn piłkarski „Gol"
00:55 Graj z Kuroniem
01:25 M jak miłość; serial
02:15 Przygody Bolka i Lolka
02:30 Wiadomości

Polsat

07:00 Disco Polo Live
08:00 4 x 4 - magazyn motoryzacyjny
08:30 Jesteśmy
09:00 Smocze opowieści;erial
09:30 Poochini, serial anim.
10:00 Hugo - program dla dzieci
11:00 Disco Relax
12:00 Zwariowany świat Malcolma - serial
12:30 Sabrina - serial
13:00 Człowiek orkiestra - film
15:00 Largo – serial
16:00 Program rozrywkowy
16:30 Fundacja Polsat
15:45 Informacje
17:00 Teleturniej dla dzieci
17:30 Program rozrywkowy
18.40 VIP, serial
19.30 BAR
19:45 Informacje
20:05 Życiowa szansa
20:10 Życiowa szansa
21:00 IDOL
22:00 Mandingo - film fab
00:00 Magazyn sportowy
01:00 Magazyn Piłkarski
02:00 Muzyka

Białystok

08:00 Fraglesy – serial anim.
08:30 Kurier
08:35 Tęczowy domek – serial
09:00 Telemagazyn
10:00 Ponad czasem – film
10:30 Kurier
10:45 Teleplotki
11:15 Medycyna i ty
11:30 Kurier
11:35 Sukces – serial dok.
12:30 Kurier
12:35 Wojny, bitwy, żołnierze - serial dok.
13:30 Kurier
13:35 Telemagazyn
15:30 Kurier
15:35 Człowiek i przyroda
16:30 Kurier
16:40 Telemagazyn
17:30 Kurier
17:45 Magazyn motoryzacyjny
18:15 Książka tygodnia
18:30 Kurier
18:35 Teleplotki
19:00 Obiektyw
19:20 Regiony kultury
19:30 Telemagazyn
20:00 Film fab.
21:30 Kurier
21:45 Od niedzieli do niedzieli
22:15 Obiektyw
22:30 Kurier
22:45 Telemagazyn
23:30 Kurier
23:35 Film fab.
00:35 Kurier
00:50 Magazyn siatkarski

Sanktuarium nowego tysiąclecia

W krakowskich Łagiewnikach

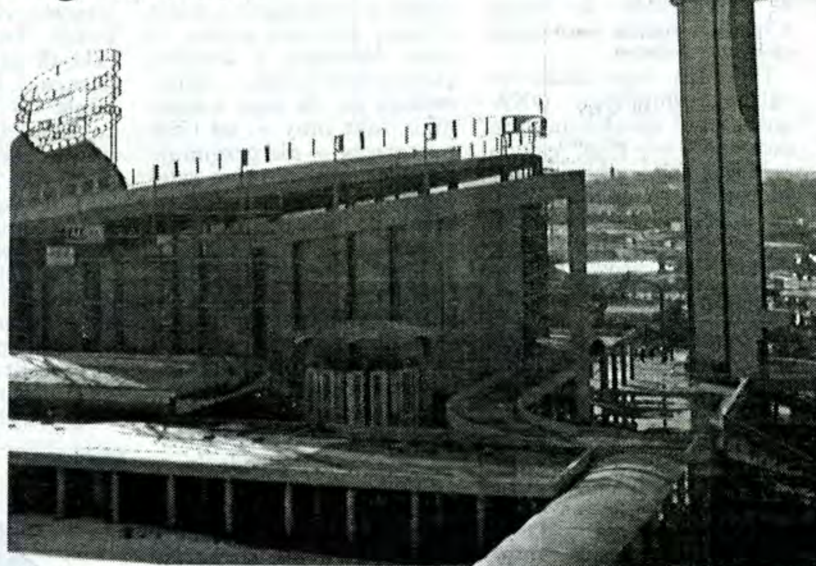
W zbliżającej się pielgrzymce papieża Jana Pawła II do Ojczyzny jednym z punktów będzie sanktuarium Miłosierdzia Bożego w krakowskich Łagiewnikach, gdzie będzie konsekrował bazylikę.

Trwa intensywna, rozpoczęta przed trzema laty, budowa bazyliki Miłosierdzia Bożego. Wyjeżdżając z Krakowa w kierunku Zakopanego, każdy podróżny zauważy zmianę w krajobrazie, bowiem nad łagiewnickim wzgórzem króluje już strzelista wieża sanktuarium Miłosierdzia Bożego. Ma ona 76 m wysokości (i 324 schody). Na 42. metrze znajduje się platforma widokowa, z której można podziwiać Kraków. Budowa sanktuarium jest zaawansowana. Kończy się porządkowanie placu wokół bazyliki. Tempo prac nabrało przyspieszenia w związku z zapowiedzianą wizytą papieża i zbliżającą się konsekracją bazyliki.

Jan Paweł II przed obrazem Miłosierdzia Bożego

Budowa bazyliki jest ważna dla narodu, dla Kościoła i dla samego papieża. 7 czerwca 1997r. Jan Paweł II prosto z lotniska w Balicach skierował się do Łagiewnik, aby przy relikwiach św. s. Faustyny zawierzyć Miłosierdziu Bożemu losy ludzkości, Kościoła i swój pontyfikat: *„Nic nie jest tak potrzebne człowiekowi jak Miłosierdzie Boże — owa miłość łaskawa, współczująca, wynosząca człowieka ponad jego słabość, ku nieskończonym wyżynom świętości Boga. W tym miejscu uświadamiamy to sobie w sposób szczególny —* mówił papież. — *Przychodzę tu, aby zawierzyć wszystkie troski Kościoła i ludzkości miłosiernemu Chrystusowi. Na progu trzeciego tysiąclecia przychodzę, by raz jeszcze zawierzyć Mu moje Piotrowe posługiwanie — "Jezu, ufam Tobie!"*

Plac pod budowę sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Krakowie Łagiewnikach poświęcił metropolita krakowski — kard. Franciszek Macharski 22 września 1999r. po modlitwie w Godzinie Miłosierdzia (godz. 15.00) i odmówieniu Koronki do Bożego Miłosierdzia. Wcześniej, w lipcu 1999r., w celu realizacji tego zadania metropolita krakowski powołał Fundację Sanktuarium Miłosierdzia Bożego. Przewodniczącym Rady Fundacji został bp Kazimierz Nycz. Cały kompleks duszpasterski powstaje według projektu prof. Witolda Cęckiewicza i będzie się składał: z bazyliki, która na górnym poziomie będzie mogła pomieścić jednorazowo od 4 do 5 tys. wiernych, domu duszpasterskiego z częścią noclegową dla pielgrzymów i poradniami dla osób potrzebujących, centrum konferencyjnego oraz pasażu handlowego z księgarnią katolicką.

Budowa sanktuarium

W 2001r. do Łagiewnik przybyło ok. 1 mln pielgrzymów, a w przyszłości trzeba się liczyć z tym, że stolicę kultu Miłosierdzia Bożego będzie odwiedzało rocznie od półtora do dwóch milionów pielgrzymów z całego świata. Nic więc dziwnego, że budowla jest monumentalna, a jej realizacja przebiega w szybkim tempie.

Obok budowy tej ważnej i potrzebnej bazyliki w klasztorze Sióstr Miłosierdzia ciągle trwa budowa świątyni duchowej. Codziennie przed Najświętszym Sakramentem i podczas Godziny Miłosierdzia siostry błagają o Miłosierdzie Boże nad światem. W ten sposób realizują swój duchowy charyzmat współpracy z Bogiem w dziele ratowania zagubionych dusz przez czynne miłosierdzie, słowo i modlitwę według wskazań Pana Jezusa przekazanych przez św. s. Faustynę. O to też prosił w 1997r. siostry papież Jan Paweł II: *„Wybierając spośród Was św. Faustynę, Chrystus uczynił Wasze Zgromadzenie stróżem tego miejsca, a równocześnie wezwał do szczególnego apostolstwa Jego miłosierdzia. Proszę Was, podejmijcie to dzieło. Dzisiejszy człowiek potrzebuje Waszego głoszenia miłosierdzia; potrzebuje Waszych dzieł miłosierdzia i potrzebuje Waszej modlitwy o miłosierdzie".*

Tadeusz A. JANUSZ
„Niedziela"

ROSJA

NIE BĘDZIE KOŚCIOŁA W PSKOWIE?

Niebezpiecznym precedensem nazwał abp Tadeusz Kondrusiewicz wstrzymanie przez lokalne władze budowy kościoła katolickiego w Pskowie (trzysta kilometrów od Petersburga). Moskiewski arcybiskup wyraził obawę, że fakt ten może zapoczątkować falę antykatolickich demonstracji, których skutków nie da się przewidzieć.

Budowa kościoła w Pskowie — na którą tamtejsze władze początkowo zezwoliły — trwa od dwóch lat i jest bardzo zaawansowana. Ściany osiągnęły już wysokość 11 metrów. Pretekstem do wycofania zezwolenia był brak zgody na budowę ze strony miejscowego oddziału obrony cywilnej. Obiekt miałby rzekomo nie być dostatecznie zabezpieczony przed zamachami terrorystycznymi. Normalnie jednak dla budowli sakralnych taka zgoda nie jest wymagana.

W rzeczywistości powodem wstrzymania budowy były naciski środowisk prawosławnych — zwłaszcza arcybiskupa Pskowa Jewsewija — który wysłał protest przeciwko budowie katolickiej świątyni między innymi do prezydenta Putina. KAI

Kościół katolicki w Polsce

Liczba księży diecezjalnych: 22 640 (z czego 21 225 przebywa na terenie Polski a 1425 poza krajem)
Liczba księży zakonnych: 5365
Liczba sióstr zakonnych: 23 939
Alumni diecezjalni: 4736
Alumni zakonni: 2051
Liczba parafii: 9967 oraz 813 ośrodków sakralnych
Diecezje: 39 (w tym 13 Metropolii) oraz Ordynariat Polowy i dwie diecezje obrządku wschodniego.
Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego SAC

BLISKI WSCHÓD

Nienawiść w Ziemi Świętej

„Spirala przemocy i wrogich akcji zbrojnych w Ziemi Świętej nasiliły się do niewyobrażalnego i niemożliwego do przyjęcia poziomu" — to słowa papieża Jana Pawła II na wieść o ataku izraelskiego wojska na Bazylikę Narodzenia Pańskiego w Betlejem.

Papież podkreślił, że *„chociaż obecna sytuacja międzynarodowa jest bardzo trudna, ale zwycięstwo Boga i Jego obietnica trwania przy nas aż do końca świata rzucają światło, byśmy z odwagą i zaufaniem sprostali stojącym wyzwaniom".*

Stany Zjednoczone, Narody Zjednoczone, Unia Europejska i Rosja zaapelowały do Izraela o niezwłoczne wycofanie się z ziem palestyńskich.

„Apelujemy do Izraela, by wstrzymał natychmiast wszelkie operacje wojskowe. Wzywamy do niezwłocznego, faktycznego zawieszenia broni i natychmiastowego wycofania Izraela z palestyńskich miast, łącznie z Ramallah, gdzie znajduje się główna siedziba Jasera Arafata. Wzywamy też przewodniczącego (Autonomii Palestyńskiej) Arafata jako uznanego przywódcę narodu palestyńskiego, by w trybie natychmiastowym podjął maksymalne wysiłki na rzecz powstrzymania ataków terrorystycznych, wymierzonych przeciwko niewinnym Izraelczykom" — głosi madryckie oświadczenie.

Interwencja potęg światowych, zgromadzonych w Madrycie, nastąpiła w momencie ponownej, niezwykle groźnej eskalacji napięć izraelsko - palestyńskich. Niezmiennie trwa operacja armii izraelskiej w miastach Zachodniego Brzegu. Po krwawych walkach, w których zginęło ponad stu Palestyńczyków, armia opanowała obóz uchodźców palestyńskich pod Dżeninem. Celem nalotów myśliwców i śmigłowców izraelskich w środę był też rano Nablus, w tym też obozy palestyńskich uchodźców pod miastem. Na historyczne centrum miasta spadło co najmniej dziesięć izraelskich rakiet. Nalotom towarzyszył także intensywny ostrzał z ziemi. W Nablusie — jak podawały palestyńskie źródła — znaleziono wiele ciał zabitych przez Izraelczyków lokalnych działaczy Ludowego Frontu Wyzwolenia Palestyny, a także działaczy Hamasu.

Izrael w opublikowanym liście do papieża odmówił zagwarantowania bezpieczeństwa Palestyńczykom, którzy znajdują się na terenie Bazyliki Narodzenia Pańskiego w Betlejem.

„Armia izraelska nie ma innego wyjścia jak kontynuować oblężenie, ponieważ przyznanie glejtów bardzo niebezpiecznym terrorystom chroniącym się w bazylice byłoby wielkim zagrożeniem dla bezpieczeństwa publicznego" — napisał prezydent Izraela Mosze Kacaw w liście do papieża Jana Pawła II.

Przedstawiciele wszystkich Kościołów chrześcijańskich w Ziemi Świętej apelowali o umożliwienie — pod pieczą międzynarodowego konwoju — wyjścia z bazyliki ok. 200 Palestyńczyków, wśród których są uzbrojeni bojownicy.

Dowództwo izraelskiej armii poinformowało o wycofaniu wojsk z 24 palestyńskich wsi na Zachodnim Brzegu Jordanu. Palestyńskie źródła podały jednak, że w tym samym czasie żołnierze izraelscy zajęli kilka nowych miejscowości, w tym — strategiczną wieś Ber Zeit, położoną na północ od Ramallah oraz wieś Daharije pod Hebronem. Armia w dalszym ciągu także okupuje główne miasta palestyńskie, jak Ramallah, Dżenin, Betlejem i Nablus i nic nie zapowiada wycofania wojsk — twierdzą palestyńskie źródła.

PAP, KAI

Przygotowała Tatiana ZALESKA

12 kwietnia 2002r. GŁOS

Nieludzka twarz globalizacji

Postęp technologiczny i społeczny powinien zmienić oblicze świata i zniwelować występujące w nim nierówności i biedę

Najwięcej na dotychczasowej fazie globalizacji skorzystały gospodarki najbogatsze, a zwłaszcza Stany Zjednoczone. Skutki postępującej liberalizacji i kroczącej w ślad za nią integracji rynków różnie można oceniać, ale bezsprzecznie dokonuje się ona przy wyraźnej dominacji krajów najwyżej rozwiniętych i wywodzących się z nich korporacji ponadnarodowych.

Jaka jest faktycznie sytuacja w sferze walki z biedą i niesprawiedliwością w sferze podziału? Raz jest lepiej, innym razem niestety gorzej. Wystarczy dokonać oceny w odmiennych ramach czasowych czy też inaczej pogrupować analizowane kraje, aby uzyskać inny obraz sytuacji. Pamiętać przy tym trzeba również o tym, że ubóstwa jest wiele także pośród zamożniejszych narodów, a w niektórych regionach — niestety, przede wszystkim w krajach posocjalistycznej transformacji w Europie Środkowowschodniej i byłym Związku Radzieckim — ostatnio drastycznie się ono rozpanoszyło i biednych ludzi przybyło nam wiele milionów.

Tak czy inaczej faktem pozostaje, że kraje bogate utrzymują przez cały czas olbrzymią przewagę w rozwoju wobec krajów biednych, co nie dzieje się bez związku z ekspansją handlu międzynarodowego i przepływów kapitałów na największą w historii skalę. Wciąż daleko jesteśmy od pożądanego przełomu w odniesieniu do walki z biedą i nędzą we współczesnym świecie.

Dowodzą tego także rezultaty kolejnego ONZ-owskiego spotkania „na szczycie" — tym razem w Meksyku — poświęconego rozwojowi gospodarczemu w krajach borykających się ze strukturalnym ubóstwem. Wypracowany tam 16-stronicowy tzw. „Konsensus Monterrey", w odróżnieniu od znanego skądinąd wcześniejszego „Konsensusu Waszyngtońskiego", kładzie akcent przede wszystkim na konieczność współdziałania krajów biednych i bogatych w walce z biedą. Jednakże o ile te pierwsze słusznie podkreślają wagę redukcji niespłacalnego zadłużenia i zwiększenia bezpośredniej pomocy finansowej do 0,7 procent PKB krajów zamożnych, o tyle te drugie podkreślają przede wszystkim konieczność bardziej efektywnego wykorzystania już płynących środków oraz warunkują asygnowanie dalszych stosownymi reformami ekonomicznymi i politycznymi. Niestety, zbyt często mają one dokonywać się na modę amerykańską, co podkreślał w Meksyku prezydent USA — George W. Bush. A że nie zawsze to popłaca i wychodzi na korzyść krajom wdrażającym te reformy, mogliśmy przekonać się także w naszej części świata, Polski nie wyłączając.

Wskaźnik 0,7 procent PKB to powracająca melodyjka w dyskusjach o walce z biedą. Problem w tym, że poza Holandią i krajami skandynawskimi, które stosują się do tego wskaźnika, nikt inny — od USA począwszy — nie przejmuje się tak naprawdę tym zaleceniem, gdyż jest to wciąż, także po Monterrey, tylko sugestia, a nie wymóg. Znając zatem priorytety i zamiary USA i innych zamożnych państw, trudno zakładać, że teraz już bardziej wartkim strumieniem będą płynęły środki z gospodarek bogatych do biednych — z korzyścią dla całej światowej gospodarki.

A jak jest naprawdę? Czy globalizacja sprzyja walce z nędzą, czy też — jak sądzi wielu jej przeciwników — utrwala ją? Otóż o ile w jednych rejonach globalnej wioski plagę tę udało się podczas minionych dwu dekad odczuwalnie ograniczyć, o tyle w innych doskwierają one coraz bardziej, a jeszcze gdzieś indziej niewiele się zmieniło. Próbuje się przy tym wskazać na silne związki występujące pomiędzy skalą redukcji biedy i tempem wzrostu gospodarczego z jednej strony, a stopniem otwartości gospodarki i siłą jej powiązań z gospodarką światową poprzez wolny handel i zliberalizowane przepływy kapitałowe — z drugiej strony.

Traktując te powiązania jako kryterium, Bank Światowy wyodrębnił dwie jakościowo odmienne grupy krajów — mniej i bardziej włączonych w proces globalizacji. Do pierwszej zaliczył 49 państw z ludnością liczącą 1,1 miliarda, natomiast do drugiej 24 kraje zamieszkałe przez 2,9 miliarda osób. Podczas gdy pierwsza grupa w latach 90. cofnęła się wręcz w rozwoju odnotowując ujemne średnioroczne tempo wzrostu PKB około -1 proc., kraje drugiej grupy cieszyły się w tym czasie tempem wzrostu przekraczającym 5 procent. W roku 1980 PKB na mieszkańca (według parytetu siły nabywczej) w krajach mniej włączonych w procesy globalizacji wynosił 1.947 dolarów, a w roku 1997 zaledwie 2.133, zwiększając się podczas życia jednego pokolenia zaledwie o 186 dolarów. Z kolei w przypadku gospodarek bardziej włączonych w procesy globalizacji dochód ten zwiększył się z 1.488 do 2.485 dolarów, a więc o prawie 1.000 dolarów. I to jest różnica!

Bank Światowy przemilcza wszak jeden jakże istotny fakt. Otóż ta grupa krajów zawiera Chiny i Indie, które zamieszkuje aż 80 procent ludności krajów traktowanych jako bardziej włączone w globalizację. A przecież — co nader ciekawe — kroczą one swoją własną drogą, często odmienną od tej sugerowanej przez neoliberalną ortodoksję, tak mocno wciąż — także w roku 2002 w Monterrey — lansowaną przez USA i wciąż w zbyt dużym stopniu podporządkowaną ich i innych bogatych krajów interesom.

Grzegorz W. KOŁODKO

http: //kolodko. tiger. edu.pl

Stosunki Polska - Polonia

-rozmowa z prof. dr. hab. Jackiem Leońskim (na zdj.) — dyrektorem Instytutu Socjologii US

Wcześniejsze kontakty kraju z Polonią odbywały się według z góry utartych schematów...

-Polegały one najczęściej na wspólnym organizowaniu imprez. Tego typu działania prowadziły często wyłącznie do akcyjności, do zrobienia jedynie wspólnej imprezy.

Nikt tego oczywiście dziś nie neguje. Takie spotkania też były potrzebne. Dziś także nie posiadamy jeszcze nowych dróg, ani kanałów systematycznej współpracy pomiędzy Polakami zamieszkałymi w kraju i na obczyźnie. Zdecydowanie lepiej jest tylko na poziomie kontaktów indywidualnych, najczęściej rodzinnych.

A co z budowaniem kontaktów na płaszczyźnie instytucjonalnej?

-Powinny to być mechanizmy, które na płaszczyźnie instytucjonalnej czy grupowej mogłyby zbudować wreszcie autentyczne, korzystne dla obu stron, relacje kraj — Polonia.

Wcześniejsza sytuacja wynikała z wielu zaszłości oraz uwarunkowań cywilizacyjnych i komunikacyjnych. Dziś jest na szczęście inaczej — zarówno w sferze komunikacyjnej, jak i poprzez ogólnoświatowe procesy, które dokonują się w naszym społeczeństwie. Chodzi tu o zjawisko, które powszechnie lub popularnie nazywa się globalizacją...

... która prowadzić może także do zupełnego zacierania się kultur...

-Z drugiej jednak strony do powstawania nowych. Dziś nie ma już przecież wątpliwości, że wy-

kształciła się zupełnie nowa kultura ogólnoświatowa, nazywana kulturą amerykańską, euroatlantycką czy wreszcie euroamerykańską.

Ta nowa kultura tworzy dziś wspólny poziom symboli, czy nową metodę porozumiewania się pomiędzy ludźmi, także w relacjach Polska — Polonia. Sytuacja ta doprowadzić może już niedługo do wzajemnych kontaktów na tej samej płaszczyźnie. Będzie to rozmowa partnerów, którzy posługują się tymi samymi symbolami i którzy uczestniczą w tej samej globalnej kulturze.

Nie można zapomnieć o przeciwnikach globalizacji, o ochronie etniczności, ojczyzn prywatnych czy wreszcie małych i dużych ojczyzn ideologicznych i wreszcie swoich kulturowych korzeni.

Relacje na płaszczyźnie Polska — Polonia — Polacy za granicą — Polacy w Polsce mogłyby dobrze służyć zapobieganiu tego ujednolicenia, tej jednorodności kulturowej całego świata, właśnie poprzez sięganie do własnej etniczności, do swoich korzeni kulturowych i duchowych.

Procesami globalizacji nie można zbytnio sterować. Można je natomiast wartościować...

-Rozgraniczyłbym tu dwa pojęcia. Z jednej bowiem strony istnieje wartościowanie subiektywne, a z drugiej strony obiektywne, naukowe, które powinno być przecież wolne od oceny co jest dobre, a co złe. Nauka może jedynie orzekać o tym, czy procesy globalizacji będą wpływały na kształt zmian społecznych.

Z całą natomiast stanowczością możemy już dziś powiedzieć, że to ujednolicenie kultur, ta jej globalizacja, prowadzi niewątpliwie do zubożenia i stopniowego zaniku wszelkich różnic. Taki proces to pewnego rodzaju niebezpieczeństwo. Minie jednak jeszcze dużo, dużo czasu zanim wszyscy ludzie mówić będą jednym językiem i kiedy znikną różnice rasowe. Te zmiany, a to przecież kwestia nie jednego, dwóch czy nawet trzech pokoleń. To będzie trwało zdecydowanie dłużej.

Ponadto w miejsce dawnych kultur powstają inne, bardziej specyficzne. Są to kultury, które czerpią trochę z kultur narodowych i jednocześnie wytwarzają coś nowego. Tytułem przykładu jest działalność zielonych czy organizacji pacyfistycznych — tworów ponadregionalnych, które będąc rodzajem kontrkultury, sprzeciwiając się wyraźnie totalnej globalizacji. To są też płaszczyzny, na których Polacy w kraju i Polonia mogą się odnaleźć.

Zmiany są więc nieuniknione...

-Dotykamy tu problemu ojczyzn, tożsamości czy wreszcie kwestii konwersji narodowej. Coraz bowiem częściej mamy do czynienia z tzw. konwersją narodową, którą możemy analizować poprzez analogię np. do konwersji religijnej. Taki proces zmiany narodowości dokonuje się także od lat w środowiskach polonijnych. Dawniej nazywano go asymilacją i adaptacją. Osobiście wolę tu jednak używać sformułowania: konwersja czyli zamiana narodowości dokonana świadomie.

Przez ostatnie lata zajmowałem się Polonią francuską, amerykańską oraz Polakami w Rosji. Zauważyłem wówczas, że procesy konwersji narodowej są tam bardzo widoczne, zwłaszcza w przekroju pokoleniowym. Często też w klasycznych studiach nad migracjami i Polonią mówiło się, że drugie czy trzecie pokolenie emigrantów świadomie dąży do zatarcia swego pochodzenia narodowego i szybkiego pozbycia się swoich korzeni, aby jeszcze bardziej wtopić się w nowe społeczeństwo.

Taka konwersja nie musi też prowadzić do zupełnego zerwania więzi ze swoją dawną etnią...

-Tacy ludzie nie muszą się wypierać swojej przeszłości. Oni mają świadomość, że wyszli z takich to, a takich korzeni, że wychowywali się i socjalizowali w konkretnym środowisku narodowym. Że mieli też takie, a nie inne doświadczenia i że samodzielnie zdecydowali się na zmianę narodowości. Właśnie taką postawę uważam za najbardziej uczciwą.

Jakie konkretne zadania w badaniu środowisk polonijnych powinien dziś postawić sobie Instytut Socjologii Uniwersytetu Szczecińskiego, któremu Pan Profesor dyrektoruje?

-Dobrze byłoby, gdyby na Uniwersytecie Szczecińskim powstała jakaś placówka czy ośrodek zajmujący się naukową analizą relacji Polska — Polonia. I nie ograniczałbym się tutaj wyłącznie do socjologii. To jest przecież także zadanie dla politologów, prawników, historyków czy ekonomistów. To powinno być widoczne na różnych płaszczyznach wiedzy.

Poszukiwanie bowiem kontaktów naukowych to zarówno zadanie dla naukowców ze Szczecina jak i wszystkich badaczy pochodzenia polskiego — Polaków z zagranicy, którzy parają się nauką w innych krajach świata. Wspólne zaś uczestnictwo we wszystkim tym, co się aktualnie dzieje, w relacji Polska — Polonia, będzie tematem przyszłych wzajemnych badań.

Z tą też myślą organizujemy w Szczecinie, we wrześniu bieżącego roku — pod patronatem ministra spraw zagranicznych RP, międzynarodową konferencję polonijną Polska-Polonia — wzajemne oczekiwania. Takie spotkanie naukowców polskich z kraju i zagranicy będzie wspaniałą okazją do zastanowienia się nad powstającym u nas na Pomorzu Zachodnim nowym ośrodkiem badań nad Polonią, do czego już dziś wszystkich naszych rodaków z całego świata zapraszam.

Rozmawiał
Leszek WĄTRÓBSKI,
Szczecin

Takie sobie dzieje

Pierwsze dni okupacji na Grodzieńszczyźnie

„Straż Obywatelska"

Po południu wstąpiłam na drobne zakupy do naszej spółdzielni. Ekspedientką była nieco starsza ode mnie była legionistka Antonina Grażewicz. Rozpoczęłam z nią rozmowę o opłakanym, pełnym narzekań nastroju ludności w Jeziorach. Ze zdziwieniem usłyszałam, że nie wszyscy ulegli panice. Owszem w miasteczku jest też wielu patriotów. Utworzyła się straż obywatelska mężczyzn, a Tocha (czyli Antonina Grażewicz) dziś werbuje do podobnej straży kobiety. Bez namysłu zgłosiłam swój udział.

Godzinę później udałyśmy się na policję. Otrzymałyśmy biało-czerwone opaski z napisem „Straż Obywatelska" i brauningi. Powierzono nam obserwację w godzinach nocnych i wieczornych szosy w kierunkach Grodna i Wilna w promieniu 15 km od miasteczka, jak i innych dróg w okolicy. Mamy sprawdzać wystawienie wart we wsiach, pilnować całości linii telegraficznych, obserwować ruch, legitymować przejeżdżających.

O zmroku byłyśmy na posterunku. Przejechałyśmy się rowerami aż do Wiercieliszek, wsi białoruskiej, mocno skomunizowanej, wartej obserwacji. Co parę kilometrów zatrzymywałyśmy się, i kryjąc w krzakach nad rowami, nasłuchiwałyśmy ciszy nocnej nie zmąci jakiś podejrzany dźwięk. Przy okazji Tocha opowiedziała coś niecoś ze swych legionowych dziejów. Wspomniała, że oddziały kobiece odznaczały się dzielnością i odwagą, jeżeli przy ich boku walczyło kilku mężczyzn. Duch rycerski gasł, gdy zostawały same. W jednej z bitew była zraniona — postrzał w nogę. Odtąd kulała.

Powróciłyśmy do domu

Irena MISZTAL (Tamara Piotuch) urodziła się 11 grudnia 1908r. w Dyneburgu w Rosji; dziś Daugavpils na Łotwie. Obecnie mieszka w Ełku. W jej żyłach płynie mieszanka krwi polskiej, rosyjskiej, a także szwedzkiej i gruzińskiej. Dzieciństwo spędziła w carskiej, a potem zrewoltowanej Rosji. Repatriowała się do Polski na początku lat 20. Po ukończeniu nauki podjęła pracę pedagogiczną w najbardziej zapadłych wsiach Grodzieńszczyzny. Tam zastał ją wybuch II wojny światowej, okupacja sowiecka, a po 21 czerwca 1941r. hitlerowska. I o tym mówi prezentowany fragment pamiętnika Ireny Misztal — o niezwykle dramatycznym okresie w życiu pisarki, od momentu wybuchu II wojny światowej do lata 1941r., gdy na okupowaną przez Rosjan Grodzieńszczyznę zwaliła się hitlerowska nawała. Dzieło czerpie z różnych źródeł przeszłości i nie jest typowym zapisem pamiętnikarskim, raczej wspomnieniem zanotowanym na jednym, ponad rocznym, „posiedzeniu".

kiedy blady świt zamajaczył jasną smugą na horyzoncie. Parę godzin snu, poranna msza św. i znowu w podróż do Grodna.

Gorączka w mieście

Tym razem miasto przybrało odmienną postać. Co trzeci przechodzień miał przerzucony przez ramię pasek maski gazowej. Na widok idących kolejarzy - gromki okrzyk:

- Niech żyje polski kolejarz!

Niewesoła była sytuacja na froncie. Niemcy prą naprzód! Prawdopodobnie nasze chwilowe niepowodzenie spowodowane jest nagłym i zbyt silnym uderzeniem. Wkrótce jednak wystąpi Francja i położenie Polski się zmieni...

Obejrzałam zniszczenia, efekt piątkowego bombardowania. Rzeczywiście ucierpiała Fara z posągiem Chrystusa przy wejściu, szpital chorób zakaźnych i jeszcze kilka budynków. Wstrząsający widok drewnianego budynku przy ul. Narutowicza, którego belkowane ściany po prostu rozjechały się pod siłą wybuchu przy trafieniu bomby w sąsiednią kamienicę.

Byłam świadkiem, na szczęście nieskutecznego nalotu. Szłam właśnie ul. Dominikańską, gdy zaryczała syrena. Część przechodniów ukryła się w bramach, w podjazdach. Odważni podążali spokojnie dalej spoglądając w niebo. Policja i straż obywatelska zmusiła śmiałków do krycia się. Dołączyłam do tej akcji wkładając swoją opaskę. Właściwie w mieście był tylko jeden solidny schron przy ul. Orzeszkowej.

W nadniemeńskich koszarach mieściła się dzielna obrona przeciwlotnicza. Na dachu pełnili dyżur strzelcy. Niemcy uparli się zniszczyć most kolejowy. Spadło nań około 80 bomb, ale żadna nie trafiła. Widocznie nie było możliwości obniżenia lotu. Grodnianie wobec tego żartowali: *„Chcesz być bezpieczny? Stań na moście!"*

Przed wieczorem wróciłam do domu, żeby pełnić nocny dyżur. Zgłosiło się już dziesięć nowych ochotniczek, przeważnie z rodzin robotniczych. Tocha wyznaczyła im różne role: warty na "Kamczatce" (dzielnicy miasteczka) i w samych Jeziorach.

Najgorzej, że siedzimy otępiali, głupi jak tabaka w rogu. Nie wiemy, gdzie i co się dzieje. Pozaklejaliśmy papierem na krzyż szyby w oknach, przestrzegamy wieczorno-nocnego zaciemnienia. Chodzimy po ulicach, drogach po omacku, z pamięci...

Brak łączności

W tygodniu byłam w Tatarszczyźnie i Wołpie. Zauważyłam źle zasłonięte okno. Świeci się przez dużą szparę. Wciągam na ramię opaskę i wchodzę. Zgłupiałam — posterunek policji! Zerwali się na baczność przede mną z krzeseł, jeden z pryczy. Wyjaśniam grzecznie i krótko, że chodzi o okno i szybko wynoszę się. Gdzie tu logika pouczać mądrzejszych i ważniejszych od siebie. Zazdrościłam wojskowym. Oni przynajmniej mają łączność, wiedzą z której strony nadchodzi nieprzyjaciel, skąd nasuwa się niebezpieczeństwo, gdzie stanąć, gdzie się przyczaić, zrobić zasadzkę lub przyjść z pomocą innym oddziałom. Mają łączność, cudowny wynalazek techniki, łączność radiową czy telefoniczną, telegraficzną, a nie tak jak my: *'Uwaga, uwaga — nadchodzi!"*. Nadchodzi, ale kto, co, kiedy, gdzie i skąd? Jak się bronić?

Nie wiedziałam wówczas, że brak łączności był tragedią wielu oddziałów i całych armii, bo wróg wdzierał się klinami na zaplecze, przecinał możność porozumiewania się, współpracy, że to była wówczas zaskakująco nowa strategia. Nie wiedziałam o samobójstwach dowódców, gdy znajdującym się w kotle brakło amunicji. Nie widziałam szlochających wilków — starych legionistów rozwiązujących swój pułk w sytuacji bez wyjścia. Zaliłam się na los, że nie mogę być Emilią Plater, siedzę ze złożonymi rękami, gdy gdzieś tam na Zachodzie leje się bratnia krew.

Rozczarowanie i groza

Pewnej nocy, po powrocie z objazdu, bezmyślnie założyłam słuchawki detefonu. Bezmyślnie, bo od paru dni "Raszyn" milczał, trafiony niemiecka bombą. Nagle zamarłam za zdziwienia. Edycja z Warszawy!? Nadawali Niemcy! Mówili o zdobyciu przedmieścia stolicy, opisywali zwycięski przemarsz swych wojsk przez Kraków i inne większe miasta, wzywali naród, a szczególnie warszawiaków, do poddania się, bo dalszy opór już nic nie da. Przecież rząd polski haniebnie opuścił swój naród i na czele z naczelnym wodzem Rydzem — Śmigłym schronił się za bezpieczną granicą Rumunii. Płakałam, nie chciałam wierzyć. Gotowa byłam wybiec na ulicę, krzyczeć, wołać, że to nieprawda, że rząd nas nie porzucił! Chciałam lecieć do urzędu gminy, na policję, do znajomych, pytać się, żądać zaprzeczenia lub potwierdzenia. Słuchałam dalej łkając rozpaczliwie. Wyczerpana fizycznie i moralnie, w ubraniu, ze słuchawkami na uszach, niepostrzeżenie usnęłam. Z rana, gdy spojrzałam do lustra, dostrzegłam pasma pierwszych siwych włosów na skroniach, świadectwo przemijającej młodości.

Przy zetknięciu się z ludźmi odetchnęłam z ulgą. Dowiedziałam się prawdy. Niemcy tylko podszywają się pod rozgłośnię raszyńską, chcą pognębić społeczeństwo, odebrać resztki nadziei na zwycięstwo. Odtąd słuchałam komunikatów u znajomych, przy lepszych radioodbiornikach. Nocą, w czasie patroli na szosie, coraz częściej spotykałyśmy furmanki uciekających z Grodna kobiet i dzieci. Tej samej nocy nadjechała furmanka pani Malusińska z dwiema córkami; żona mego seminaryjnego profesora matematyki! Odprowadziłam ją do miasteczka, ulokowałam na noc u siebie choć bardzo się spieszyła, i ze świtem ruszyła dalej.

- Nie jestem Spartanką — mówiła — *muszę ratować córki!*

Dowiedziałam się, że w Grodnie wykryto podsłuch telefoniczny w DOK i innych instytucjach. Szpiegiem okazał się ceniony ogólnie, wspaniały okulista doktor Rupp. Tegoż dnia z ust do ust podawano wiadomość o zajęciu Sokółki i opuszczeniu miasta przez nasze wojsko. Wieczorem 16 września zatrzymałyśmy pierwszego dezertera. Policja bardzo niechętnie się nim zaopiekowała. Podejrzewam, że po naszym odejściu pomogła mu prysnąć z posterunku. Tejże nocy przez Jeziory w stronę Wilna przeciągnął większy oddział wojskowy. Komendant policji polecił nam już nie pełnić dyżurów.

cdn.

Na podstawie książki "Takie sobie dzieje" opracowała Iness TODRYK

NUMIZMATYKA

Obole i denary litewskie

Najdrobniejszymi monetami za panowania Zygmunta Augusta emitowanymi w Wilnie były obole litewskie, albo denary po stopie polskiej. W rachunkach menniczych nazywano je także denarami mniejszymi lub półdenarami. Obole litewskie wybijano jedynie w trzech pierwszych latach pracy mennicy 1545-1547. Z zachowanych ksiąg rachunkowych wynika m.in., iż w okresie od 14 października 1545 do 29 maja 1546r. wybito oboli litewskich na sumę 734 kop 20 gr 2 den., co daje ogółem ilość 881.204 sztuk monet. A przecież w 1546 i 1547r. nadal wybijano tego typu pieniądz.

Mimo tak dużej ilości emitowanych oboli są one dziś rzadkością. Można je oglądać jedynie w dużych i znaczących zbiorach numizmatycznych.

Obole litewskie na stronie głównej (awersie) posiadały monogram Zygmunta Augusta pod koroną książęcą. Na niektórych odmianach oboli monogram „SA" umieszczony jest w ozdobnej tarczy. Na stronie odwrotnej monet umieszczony jest herb „Kolumny" wewnątrz tarczy ozdobnej. Na rewersie znajduje się także data emisji oboli. Monety te miały niewielką średnicę (od 11 do 12,5 mm). Wybijano je z grzywny srebra — 540 szt., i były one pierwszymi monetami litewskimi emitowanymi przez Zygmunta Augusta jako wielkiego księcia litewskiego.

Innym typem monety drobnej były denary litewskie. Wybijano je w Wilnie nieprzerwanie od 1546 do 1560r. Emisję tę powtórzono w mennicy tykocińskiej w roku 1563. Znane są także egzemplarze bez wybitej daty emisji. Były one najpospolitszym pieniądzem tego panowania. Do 1554r. wybito ich przeszło 5 milionów sztuk, a potem przez kilka następnych lat około 10 milionów sztuk rocznie. Do prawdziwych rzadkości należą roczniki 1546, 1549 i 1551. Rysunek monety był prosty i łatwy do wykonania dla mincerzy. Na stronie głównej znajdował się „Orzeł" (bez korony), na stronie odwrotnej zaś herb „Pogoń" i data emisji. Niewiele różniły się one średnio od oboli. Miały również identyczną wagę, a próba srebra u denarów była prawie dwukrotnie lepsza.

Obok denarów równie pospolite były dwudenary litewskie, które bili po stope polskiej. Miały one większą średnicę (od 14 do 15,5 mm) i na grosz litewski szło ich 5 sztuk, a na grosz polski 4 sztuki. Na stronie głównej umieszczono monogram Zygmunta Augusta, tym razem pod koroną królewską. Na stronie odwrotnej herb „Pogoń" oraz rzymskie oznaczenie wartości — II. Dwudenary litewskie emitowano dopiero w 1566-1567r. w mennicy tykocińskiej, a w latach 1569-1570 w Wilnie.

Znane są falsyfikaty numizmatyczne oboli (1541, 1546), denary litewskie (1547, 1552) i dwudenary z lat 1550 i 1559.

Dwudenary litewskie

Białoruskie Towarzystwo Numizmatyczne tel. (0152) 72-02-26

Prezydenci z banknotów

Washington George /Jerzy Waszyngton/ pierwszy prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej ur. w 1732r. w hrabstwie Westmoreland w Wirginii, był synem plantatora. Po śmierci ojca pełnił zawód geometry, a po śmierci starszego brata otrzymał ojcowski majątek Mount Vernon z 5000 akrów ziemi i 49 niewolnikami. Wziął za żonę wdowę Martę Custis, która wniosła 17000 akrów ziemi i 300 niewolników. Dysponując 22000 akrami /8800 hektarów/ gruntów wprowadził na owe czasy świetną organizację pracy i ludzki stosunek do niewolników, tym rozwinął dobrze prosperującą plantację tytoniu. Małżeństwo Waszyngtonów stało się bardzo bogatymi plantatorami. Piastował urząd majora Milicji Wirgińskiej.

Po wybuchu wojny z Anglią otrzymał 14 czerwca 1775r. naczelne dowództwo nad nieliczną i źle uzbrojoną armią. W pierwszym okresie wojny stosował praktykę partyzancką. Przy pomocy napływających z Europy ochotników i oficerów, a także przy poparciu wojsk francuskich szybko przekształcał luźne oddziały partyzanckie w regularną, dyscyplinowaną lepiej uzbrojoną i bojową armię.

Z oburzeniem odrzucił proponowany przez wojskowych zamach stanu na rzecz monarchii. Po opuszczeniu przez anglików New-Yorku 25 listopada 1785r. złożył naczelne dowództwo na ręce Kongresu. W 1789r. wybrany jednogłośnie pierwszym prezydentem Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, powtórnie wybrany na prezydenta w 1795r. W czasie swych kadencji uregulował dług państwowy, podniósł zdolność obronną kraju, sprawność administracji, wprowadził powszechne nauczanie, patronował budowę dróg, mostów i kanałów. Był człowiekiem wielkiej cnoty i honoru. W 1797r. pożegnał naród amerykański uroczystą mową w Kongresie. Zmarł w swojej posiadłości Mount-Vernon w 1799r., i tam został pochowany. Jego śmierć uczczono żałobą.

Opracował Henryk STYBANIEWICZ, Brześć

SAVOIR VIVRE

Czego unikać w pracy?

Spędzasz z kolegami wiele godzin w pracy. A to oznacza, że Twoje zachowanie nie powinno powodować nieprzychylnych reakcji kolegów.

Na co szczególnie zwracać uwagę:

- dbaj o swój wygląd. Unikaj jednak wylewania na siebie zbyt dużej ilości wody toaletowej o zbyt intensywnym zapachu;
- jeśli telefonuesz, nie rozmawiaj za głośno ani za długo, bo to przeszkadza innym. Jeśli lubisz słuchać muzyki w pracy, najlepiej używaj słuchawek;

- nie opowiadaj stale i głośno dowcipów; nie wszyscy to lubią. Unikaj też zbyt dosadnych kawałów. Może to razić Twoich kolegów;
- nie obciążaj kolegów za często swoimi prywatnymi sprawami i kłopotami;
- nawet, gdy drzwi gabinetu szefa są otwarte, zapytaj najpierw, czy możesz wejść;
- bądź punktualny w przychodzeniu do pracy, dotrzymuj też terminów wykonania zadań służbowych;
- nie przeszkadzaj innym w rozmowie telefonicznej. Jeśli masz sprawę lub pytanie, poczekaj do chwili, gdy skończą rozmowę.

Zarząd Główny Związku Polaków na Białorusi składa najserdeczniejsze życzenia **Szanownej Pani Teresie SIELIWOŃCZYK** z okazji urodzin.

Z całego serca życzymy: dużo zdrowia, szczęścia, spełnienia najskrytszych marzeń, obfitych łask Bożych oraz opieki Matki Najświętszej na co dzień.

Z okazji 70–lecia kochanego ojca **Mariana JUCHNIEWICZA** składamy gorące życzenia: zdrowia, pogody ducha oraz radosnych dni.

Niech do wieku Twego
Rok doda urody,
Jesteś nam Tatusiu
Zawsze młody, młody, młody...
Życzymy Ci tyle dni szczęśliwych –
Ile gwiazd na niebie,
Zawsze życzymy Ci najlepiej,
Bo kochamy Ciebie!

Aleksander i Joanna z rodzinami, oraz Maria, Andrzej i Helena

Z okazji 70. urodzin kochanej żony, matki i babci **Jadwigi JAROCKIEJ** moc najserdeczniejszych życzeń: dobrego zdrowia, szczęścia, dużo pogodnych i radosnych dni, długich i szczęśliwych lat życia oraz błogosławieństwa Bożego życzy

rodzina

POSZUKIWANIA

Poszukuję krewnych, rodzinę **ROMISZOWSKICH**, która mieszkała w okolicach Drohiczyna (Domanowo) i Mozyrza już w XVII wieku. Moja prababcia Zofia Soroczyńska, urodziła się w Mińsku w 1890r. Jej ojciec Julian Soroczyński był przed 1917r. lekarzem w Antopolu k/ Kobrynia.

Maciej Saryusz-Romiszewski

•••••

Proszę o kontakt wszystkich tych, którzy mogliby mi pomóc w odnalezieniu rodziny mojego dziadka, pozostałej na Białorusi w czasie I wojny światowej w okolicach Baranowicz i Nieświeża (brat i siostry). Niestety nie znam ich imion, wtedy mieli po kilka lat (2-5). Jeśli ktoś mógłby pomóc w odnalezieniu grobu matki mojego dziadka, pochowanej w Nieświeżu oraz o kontakt osób o nazwisku Samul.

Bogusław SAMUL

Adresy w redakcji

RÓŻNE

Izba Przemysłowo-Handlowa Związku Polaków na Białorusi poszukujedo wynajęcia 2-pokojowego umeblowanego mieszkania z telefonem na dłuższy okres.

tel. (0152) 72-00-97 w godz. 9.00 - 17.30 od poniedziałku do piątku

•••••

Podejmę pracę w firmie czy biurze turystycznym, możliwość wyjazdów, dobra znajomość języka polskiego i podstawowa angielskiego.

tel. (0152) 44-66-48

Czy wiecie, że...

- Ptaki w swoich śpiewach posiadają regionalne akcenty - tak jak w gwarach ludzkich.
- Strusie jajko jest 300.000 razy większe od jajka kolibra.
- Najstarszymi roślinami na ziemi są paprocie. Najmniejsza ma ok. 5 cm, największa - drzewiasta 20 m. Istnieją także paprocie pnące i pasożytnicze.

KARTKI Z KALENDARZA

19.04.1809 - Bitwa pod Raszynem - ok. 12 tys. Polaków i 25 tys. Austriaków.

19.04.1943 - Początek walk w Getcie warszawskim.

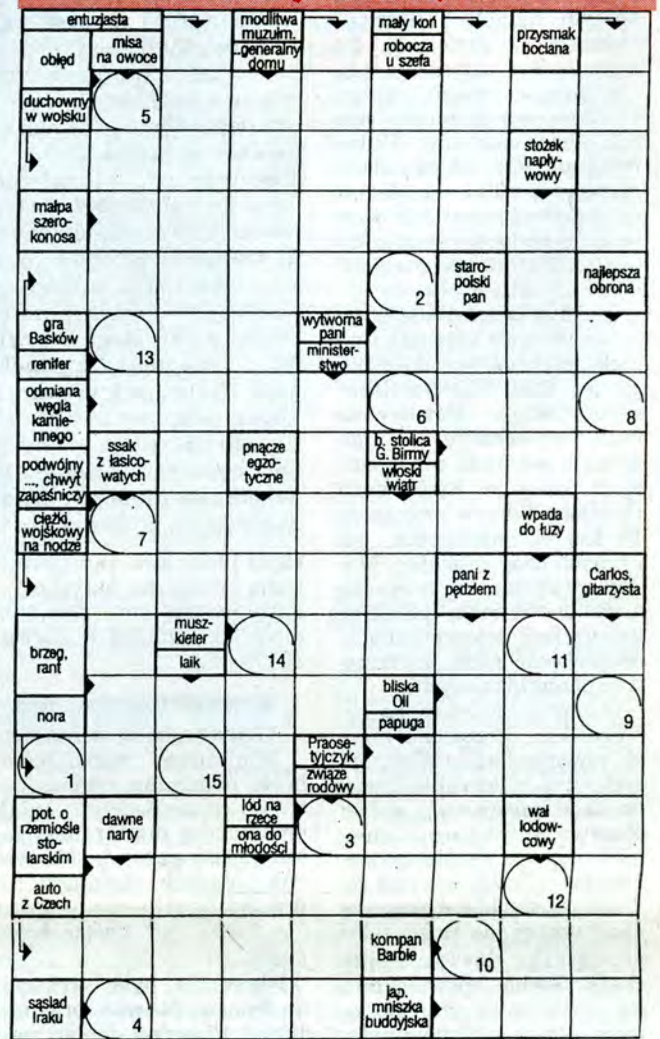
MATRYMONIALNE

Zamożni obcokrajowcy oraz Polacy z USA, Canady, Australii i Europy Zachodniej poślubią panie.

Zgłoszenia: dane personalne + fotografia pod adresem :

"Carina", 94-060 Łódź 10, Box 22, Polska tel. 0/48/42/687-08-10

KRZYŻÓWKA

1	2	3	4		5	6	7
8	9	10	11		12	13	14	15

KALENDARZ KSIĘŻYCOWY OGRODNIKA na *kwiecień* 2002 roku

NAZWA ROŚLIN I RODZAJE PRAC	DNI SPRZYJAJĄCE
SIEW I SADZENIE	
Sałata, pietruszka, koper, seler, szczaw	**1, 14, 15,18 - 20**
Poziomki	**1, 16 - 18 - 20**
Rzodkiewka, rzepa, brukiew	**1, 3, 4, 8 - 10, 15, 26**
Marchewka i buraki	**3, 4, 8 - 10, 15, 26**
Cebula	**1, 3, 14, 15, 18 - 20, 25, 26**
Ogórki	**1, 14, 15, 18 - 20**
Kartofla	**1 - 4, 8 - 10, 15, 20, 26**
Patisson, dynia, kabaczki	**1, 18 - 20, 25, 26**
Groch niski i bób	**1, 18 - 20, 25, 26**
Szparagi	**1, 18 -20**
Papryka	**1, 3, 14, 15, 18 - 20, 25, 26**
Pomidory	**1, 14, 15, 18 - 20, 25, 26**
Bakłażany	**1, 14, 15, 18 - 20, 25, 26**
Kapusta	**1, 14, 15, 18 - 20, 25, 26**
Tulipany, gladiolusy, hiacynty, astry, narcysy, piwonie, chyzantemy	**1 -3, 14, 15, 18 - 20, 23 - 26**
DNI NIEKORZYSTNE DLA SIEWU I SADZENIA	**5 - 8, 11-14, 20, 21, 26 - 28**

Uśmiechnij się

W pociągu był tłok. Szukający miejsca cwaniaczek nagle zaczął się podejrzanie kręcić.

- *Co pan robi?* - spytał jakiś pasażer.

- *Uciekł mi wąż, ale zaraz go znajdę.*

Wagon opustoszał, cwaniak znalazł sobie przedział, wygodnie się ułożył i usnął. Gdy tylko się obudził, zawołał kolejarza.

- *Kiedy dojedziemy na miejsce?*

- *Panie, my cały czas stoimy na bocznicy! Wczoraj jakiś wariat wypuścił tu węża i wyłączył wagon ze składu.*

☺☺☺☺

Burmistrz pewnego miasteczka mówi do biznesmena:

- *Pana syn dał na budowę basenu 300 zł., a pan tylko 100.*

- *No cóż. Mój syn ma bogatego ojca, ja nie.*

☺☺☺☺

Pani Nowakowa zapytała swoją bardzo bogatą znajomą:

- *Gdzie była pani na wakacjach?*
- *W Honolulu*
- *A gdzie to jest?*
- *Nawet nie wiem. Leciałam tam samolotem...*

☺☺☺☺

Młoda żona chciała zrobić mężowi przyjemność i przygotowała kupionego na targu świeżego kurczaka.

- *Co to za nadzienie?* - pyta mąż, patrząc ze zdziwieniem i wąchając ptaka.

- *Nie dałam żadnego, kochanie, tam już nic nie chciało się zmieścić.*

Cennik

życzeń, podziękowań, ogłoszeń drobnych

Cena (z podatkiem VAT) za 1 linijkę umowną (28 znaków - liter):

tekst	mniej niż 300 zn.	więcej niż 300 zn.	komercyjne
zwykłe	360 rub/ lin;	320 rub/ lin;	500 rub/lin;
pogrubioną czcionką	460 rub/ lin;	420 rub/ lin;	540 rub/lin;
w czarnej ramce	420 rub/ lin;	400 rub/lin;	520 rub/lin;
w czerwonej	460 rub/ lin;	440 rub/lin;	540 rub/lin;
matrymonialne	500 rub/ lin;	480 rub/ lin;	

nekrologi na stronie 5 o rozmiarze 81x30 mm 2500 rub

Numer konta Bielinwiestbanku w Grodnie: 3015204440014, kod 705

Redakcja **Głosu znad Niemna** uprzejmie prosi autorów, którzy nadsyłają swoje materiały pod adresem redakcji, o podanie swoich danych (nazwisko, imię, imię ojca, adres zamieszkania) oraz danych paszportowych w celu naliczania honorariów.

ZADZWOŃ 066

Drobne ogłoszenia w **Głosie** dla mieszkańców Grodna pod całodobowym numerem telefonu **066**.

Czy pamiętasz, że...

15 kwietnia - *Anastazji, Teodora*
16 kwietnia - *Benedykta, Bernadety*
17 kwietnia - *Roberta, Rudolfa*
18 kwietnia - *Apoloniusza, Bogusławy*
19 kwietnia - *Leona, Adolfa*
20 kwietnia - *Agnieszki, Czesława*
21 kwietnia - *Anzelma, Feliksa*

Tygodnik jest wspierany przez Senat RP oraz Fundację "Pomoc Polakom na Wschodzie"

GŁOS
Wydawca: SZ "Związek Polaków na Białorusi"
Adres redakcji: 230023 Grodno ul. Dzierżyńskiego 32
Tel. (0152) 72-31-69, fax (0152) 72-00-75
e-mail: glosznadniemna@mail.grodno.by glosznadniemna@yahoo.com
Internet: http://glos-znad-niemna.virtualave.net
Redaktor naczelny: Andrzej DUBIKOWSKI
Redaktorzy: Tatiana ZALESKA (zastępca redaktora naczelnego), Halina EJSMONT, Ryszard KARACZUN, Andrzej POCZOBUT, Iness TODRYK (redaktor wydania).
Fotograf: Jarosław WANIUKIEWICZ

Korekta: Helena BOHDAN
Obsługa komputerowa: Jolita ONIŚKO, Anna SKORB
Dział techniczny: Alicja SAMIEC
Prenumerata: półroczna, kwartalna, dwumiesięczna lub miesięczną można zamówić w każdym urzędzie pocztowym na Białorusi (do dnia 15 każdego miesiąca). Prenumeratę w Polsce przyjmują placówki Ruchu S.A. Indeks w Polsce 329258
Cena gazety w prenumeracie miesięcznej wynosi 722 BYB, w sprzedaży w kioskach - 120 BYB.

Рэгістрацыйнае пасведчанне № 685. Індэкс 63863
Аб'ём выдання - 3 друкаваныя аркушы
Заказ № - 1125 Наклад 6450 асобнікаў.
Штотыднёвік "Глос знад Немна"(на польскай мове)
ISSN 1563-3233
Адрас рэдакцыі:230023 Гродна вул. Дзяржынскага, 32
Друк: Гродзенскае абласное ўнітарнае паліграфічнае прадпрыемства "Гродзенская друкарня"
Гродна вул.Паліграфістаў, 4
Падпісана да друку 11.04.2002 у 15[00]
Якасць друку адпавядае якасці прадстаўленых рэдакцыяй дыяпазітываў.

BĄDŹMY W KONTAKCIE

Czekamy na Państwa telefony od godziny 9.00 do 18.00, od 18.00 do 9.00 możecie Państwo zostawić wiadomość na automatycznej sekretarce.

tel. (0152) 72-31-69